

**ULKOASIAINMINISTERIÖN
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA
SEKÄ
KEHYSEHDOTUS
2013 - 2016**

SISÄLTÖ

Johdanto	3
Toimintaympäristö.....	3
Vuoden 2011 tavoitteiden toteutuminen.....	3
Toimintaympäristö ja ulkoministeriön strategiset prioriteetit.....	7
Vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus	11
Ulko- ja turvallisuuspolitiikka	11
Kauppapolitiikka ja kaupallistaloudelliset suhteet.....	14
Kehityspolitiikka ja kehitysyhteistyö.....	16
Kansalaispalvelut	17
EU- ja kansainvälisoikeudelliset asiat	18
Valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen edustautuminen Suomessa	19
Ulkoasiainhallinnon muut kansainväliset tehtävät	20
Johtaminen, hallinto- ja muut tukitehtävät	21
Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	23
Suunnittelukauden määrärahat.....	24
Ulkoasiainhallinnon toimintamäärärahat (24.01.01)	25
Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (24.10.20)	27
Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (24.10.21)	28
Lähialueyhteistyö (24.20.66)	29
Varsinainen kehitysyhteistyö (24.30.66).....	30
Eräät valtionavut (24.90.50)	31
Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (24.90.66)	31
Kansainvälisen ilmastoyhteistyön menot (24.90.67)	32

- LIITTEET:
1. Ulkoasiainhallinnon suunnittelukauden 2013 - 2016 määrärahatarve
  2. Ulkoasiainhallinnon tietojärjestelmä- ja perustietotekniikka- ja tietotekniset infrastruktuurihankkeet
  3. Ulkoasiainhallinnon investointihankkeet

Johdanto

Suomen turvallisuus, hyvinvointi ja menestyksen edellytykset perustuvat laajalaaiseen yhteistyöhön muiden valtioiden ja kansainvälisten toimijoiden kanssa. Suomen ulkopolitiikan tavoitteena on kansainvälisen vakauden, turvallisuuden, rauhan, oikeudenmukaisuuden ja kestäväen kehityksen vahvistaminen, köyhyyden vähentäminen sekä oikeusvaltion, demokratian ja ihmisoikeuksien edistäminen.

Ulkoministeriön toiminnan keskiössä ovat ulko- ja turvallisuuspolitiikka sekä ulkopoliittisesti merkittävät asiat. Toiminta perustuu hyviin kahdenvälisiin suhteisiin, vahvaan vaikuttamiseen Euroopan unionissa (EU) ja tehokkaaseen monenkeskiseen yhteistyöhön osana kansainvälistä yhteisöä. Ministeriö edistää Suomen kaupallistaloudellisia etuja ja vastaa kehityspolitiikasta ja kehitysyhteistyöstä sekä vaikuttaa globalisaation hallintaan, kehittää kansainvälistä ja EU-oikeutta sekä huolehtii julkisuusdiplomatiasta. Ministeriön edustustoverkko palvelee suomalaisia ja koko suomalaista yhteiskuntaa. Edustustoverkon merkitys ja kattavuus korostuvat kansainvälisessä vaikutamisessa.

Ulkoministeriön arvot ovat yhteistyö, luovuus ja tuloksellisuus. Periaatteena on tasa-arvon toteutuminen ministeriön kaikessa toiminnassa.

Toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu pääministeri Kataisen hallitusohjelmaan ja hallinnonalan strategiaan prioriteetteihin. Näiden ja muiden hallituksen politiikka-asiakirjojen sekä eduskunnan hyväksymien linjausten pohjalta on hallinnonalalle määritelty suunnittelukauden 2013 – 2016 vaikuttavuus- ja toiminnallisen tehokkuuden tavoitteet, jotka ohjaavat hallinnonalan toimintaa ja painopisteiden asettamista sekä voimavarojen kohdentamista.

Tämä toiminta- ja taloussuunnitelma on samalla ministeriön kehusehdotus.

Toimintaympäristö

Vuoden 2011 tavoitteiden toteutuminen

Ulkoministeriö toimi tavoitteellisesti EU:n ulkosuhteiden johdonmukaisuuden vahvistamiseksi. Suomi tuki vahvasti korkean edustajan työtä ja edisti aktiivisesti strategisempaa ajattelua neuvoston työssä. EU:n strategisten kumppanuuksien valmistelussa on vahvasti edistetty kokonaisvaltaista ja operatiivista lähestymistapaa. EU:n ulkosuhdehallinnon rakentaminen eteni askel askeleelta. Ponnistelut suomalaisten rekrytointien edistämiseksi tuottavat tulosta, vaikkakin edustustonpäällikköpaikkaa ei vuoden 2011 kierroksella saatu. Suomi tuki johdonmukaisesti EU:n laajentumispolitiikkaa ja puolusti EU:n Länsi-Balkanille ja Turkille antamia sitoumuksia sekä hakijamaiden etenemistä omien ansioidensa mukaisesti. Samalla painotettiin uskottavaa mahdollisuutta EU:n laajentumispolitiikan etenemisen edellytyksenä. Ulkoministeriö jatkoi Suomen etujen mukaista asiantuntevaa valtioasiamiestoimintaa EU-tuomioistuimissa ja komission rikkomusmenettelyissä.

Ministeriö panosti johdonmukaisesti EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kehittämiseen sekä osallistui aktiivisesti EU:n yhteisestä turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta ja Euroopan turvallisuusrakenteista käytävään keskusteluun. Suomen omaa kannanmuodostusta tehostettiin. Suomi antoi aktiivisen panoksensa Naton kumppanuusuudistuksen hyväksymiseen Naton uuden strategisen konseptin pohjalta. Turvallisuuspoliittista yhteistyötä Pohjoismaiden kesken tiivistettiin edelleen. Huhtikuun ulkoministerikokouksessa hyväksyttiin Suomen johdolla julkilausuma, jossa osana laajempaa kokonaisuutta käsiteltiin myös pohjoismaista solidaarisuutta.

Aktiivinen osallistuminen kansainväliseen sotilaalliseen ja siviilikriisinhallintaan jatkui; siviilikriisinhallinnan painopisteinä säilyivät Kosovo, Afganistan ja Georgia. Sotilaallisessa kriisinhallinnassa vuoden pääpanostuksia olivat ISAF-operaation ohella osallistuminen aluksella EU:n merirosvouden vastaiseen operaatioon Somalian läheisillä merialueilla, sekä osallistuminen samanaikaisesti kahden EU:n taisteluosaston valmiusvuoroihin. Lisäksi valmisteltiin osallistumista YK:n Libanonin operaatioon. Ihmisoikeuksiin kiinnitettiin johdonmukaisesti huomiota mm. ihmisoikeuskäsikirjaa hyödyntämällä

Suomi vaikutti aktiivisesti Yhdistyneissä Kansakunnissa (YK) strategiamme mukaisilla painopistealueilla ja osallistui YK:n kokonaisvaltaisen reformityön edistämiseen. Ministeriö edisti aktiivisesti Suomen tavoitetta tulla valituksi YK:n turvallisuusneuvoston vaihtuvaksi jäseneksi kontaktoimalla YK:n muita jäsenvaltioita tarvittavan tuen hankkimiseksi. Ministeriö myös käynnisti mahdollisen turvallisuusneuvostojäsenyyden sisällölliset ja hallinnolliset valmistelut. Globaalihallinnon muutosta koskeviin keskusteluihin osallistuttiin eri foorumeilla; syksyllä liitettiin G20-maiden ja YK:n vuorovaikutusta edistävään 3G-ryhmään. Ihmisoikeuksia edistettiin monenkeskisillä foorumeilla, ml. Euroopan ihmisoikeustuomioistuinten oikeuskäytännön kehittäminen.

Ministeriö panosti kansainvälisen rauhanvälitystoiminnan edistämiseen. Suomen kansainvälinen profiili välitystoiminnassa nousi mm. sen myötä, että Suomen ja Turkin aloitteesta YK:ssa hyväksyttiin yksimielisesti ensimmäinen päätöslauselma rauhanvälityksestä. Suomi vaikutti aktiivisesti kansainvälisen asekauppasopimuksen (ATT) sopimusneuvotteluihin ja EU:n sisäiseen tavoitteenasetteluun asevalvonnassa. Kansainvälisen terrorismin vastaisessa yhteistyössä on edistetty monenkeskisiä hankkeita painottaen oikeusturva- ja perusoikeusnäkökulmaa. Kaikkein vakavimpia kansainvälisiä rikoksia koskevan rankaisemattomuuden vähentämisessä on korostettu rikosten uhrien aseman parempaa huomioon ottamista.

Ulkoministeriö toimi aktiivisesti kansainvälisen kauppaa- ja talousjärjestelmän kehittämiseksi avoimeen ja sääntöpohjaiseen suuntaan. Suomen intressit heijastuivat hyvin EU:n neuvottelukannoissa sekä WTO:n Dohan kierroksen monenkeskisissä että EU:n kahdenvälisissä vapaakauppaneuvotteluissa kolmansien maiden kanssa. Myös Venäjän WTO-jäsenyyssprosessi eteni asetettujen tavoitteiden mukaisesti kohti jäsenyydedellytysten täyttymistä. Puun vientitulleja koskevissa neuvotteluissa saavutettiin Suomen kannalta suotuisa ratkaisu ja myös muissa sääntö- ja markkinoillepääsyksymyksissä tulokset olivat suurelta osin asetettujen tavoitteiden mukaisia. WTO:n Dohan kierrosta ei onnistuta päättämään kuluvan vuoden aikana. EU:n raaka-aineita koskeva kauppapolitiikka eteni Suomen ajamaan suuntaan.

Ulkoministeriön työ suomalaisyritysten viennin ja kansainvälistymisen edistämiseksi (VKE) jatkui suunnitellulla tavalla. VKE-työ vienninedistämismatkoineen oli aktiivista, minkä lisäksi kaupanesteiden poistamisessa ja sääntely-yhteistyössä saavutettiin konkreettisia tuloksia, erityisesti Venäjällä. Myös ennakointityö eteni suunnitelmien

mukaisesti. Tavoite Suomen kauppapoliittisen ohjelman päivittämisestä vuoden 2011 kuluessa muuttui hallitusohjelman myötä laajemman taloudellisten ulkosuhteiden ohjelman laatimiseksi. Samalla valmistumisaikataulua lykättiin vuoteen 2012. Muutoksen johdosta myös ulkoministeriön VKE-strategian päivitystyö siirtyi vuodelle 2012.

Suomi on kyennyt vaikuttamaan kehityspoliittikkaan kansainvälisessä keskustelussa ja EU-kontekstissa hyvin. Vallitseva kehityspoliittinen ajattelu vastaa Suomen yleisiä linjauksia. EU:n tulevien rahoituskehysten kansallisessa valmistelussa on vahvistettu kehitysrahoituksen kannalta tärkeimmät seikat, erityisesti 0,7 %:n BKTL-tavoite. EU:n ja OECD:n puitteissa on aktiivisesti edistetty politiikkajohdonmukaisuutta. Vaikuttaminen kehitysrahoituslaitoksissa ja humanitaarisen avun järjestöissä on ollut kohdennettua ja tehokasta. Vuonna 2011 Suomen kehitysyhteistyössä panostettiin myös yksityissektorin kehitysyhteistyöinstrumenttien sisällön ja hallinnon kehittämiseen. Kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen on tuotu selkeäksi kehityspoliittiseksi painopisteeksi vuoden 2010 sitä koskevaa linjausta toimeenpanemalla.

Kesäkuun 2011 hallitusohjelman mukaisesti kehitysyhteistyön tuloksellisuuteen on kiinnitetty enenevää huomiota. Kehitysyhteistyön tuloksellisuus on vaikeasti mitattavissa ja kehityksen haasteet ovat pitkäaikaisissakin yhteistyömaissa suuret. Yksittäiset hankkeet ovat kuitenkin pääsääntöisesti olleet tuloksellisia. Kokonaisvaltainen ja laajempi tuloksellisuuden tarkastelu tapahtuu sitä kehikkoa vasten, miten kehitykseen on saatu onnistuneesti valjastetuksi maan omat resurssit ja monet muut rahoitusvirrat, jotka ovat virallista kehitysapua suurempia. Hallitusohjelman uudet kehityspoliittiset painotukset on huomioitu Suomen politiikkatason vaikuttamisessa, ja niitä on asteittain alettu sisällyttää alkaviin kehitysyhteistyöohjelmiin ja hankkeisiin. Valtioneuvoston uusi kehityspoliittinen toimenpideohjelma pyritään saamaan hyväksytyksi alkuvuonna 2012. Edellisen hallituksen kehityspoliittisen ohjelman (2007) toimeenpanossa on pääsääntöisesti onnistuttu ja ohjelman arvioinnin tuloksia on hyödynnetty useissa yhteyksissä. Kehitysyhteistyömäärärahoja lisättiin kansainväliset velvoitteet ylittäen vuonna 2011. Tulevanakin vuonna (2012) varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahat kasvavat noin 50 miljoonalla eurolla julkisen talouden säästöpainesta huolimatta. Suomen lyhyen aikavälin ilmastorahoitus sitoumukset rahoitetaan kasvavista kehitysyhteistyömäärärahoista.

Suomi toimi Pohjoismaiden ministerineuvoston sekä epävirallisen ulko- ja turvallisuuspoliittisen yhteistyön puheenjohtajana. Molempien puheenjohtajuuksien tavoitteiden toteuttamisessa onnistuttiin hyvin. Suomen koordinoi myös Pohjoismaiden ja Baltian maiden NB8-yhteistyötä, mikä kasvatti tämän alueellisen yhteistyön näkyvyyttä ja lisäsi ryhmän vuoropuhelua kolmansien maiden kanssa. Ulkoministeriö koordinoi Suomeen EU:n Itämeren alueen strategiaa koskevia kantoja ja tavoitteita sekä edisti niiden toteutumista osallistuessaan strategiaan toimeenpanoon ja kehittämistyöhön.

Venäjä-suhteita edistettiin vuoden aikana laaja-alaisesti niin kahdenvälisesti kuin EU:n puitteissa. Vuonna 2009 laaditun hallituksen Venäjä-toimintaohjelman välitarkastelu ajoittui maaliskuisen, järjestyksessään toisen Venäjä-foorumin yhteyteen. Suomen kannalta keskeisiin aiheisiin, kuten kauppakysymykset ja liikkuvuuden edistäminen, vaikutettiin lukuisissa tapaamisissa kaikilla tasoilla. EU:ssa Suomen profiili jatkui rakentavana EU-Venäjä –suhteiden edistäjänä. Tavoitteiden mukaisesti ympäristö- ja ilmasto- ja ihmisoikeuskysymyksiä pidettiin esillä niin kahdenvälisissä tapamisissa Venäjän kanssa kuin EU:n huippukokouksiin valmistauduttaessa.

Ulkoministeriö toimi aktiivisesti EU:n arktisen politiikan selkeyttämiseksi samoin kuin EU:n arktisen tiedotuskeskuksen perustamisen valmistelemiseksi Rovaniemelle.

Suomen arktisen strategian mukaisesti suomalaista arktista erityisosaamista on aktiivisesti edistetty kansainvälisissä yhteyksissä ja Suomen esitykset Arktisen neuvoston vahvistamiseksi on pääosin hyväksytyt. Pohjoisen ulottuvuuden kumppanuuksien etenemiseen on vaikutettu määrätietoisesti. Lähialueyhteistyön uudistamista valmisteltiin hallitusohjelman mukaisesti. Suomi on vaikuttanut tuloksellisesti EU:n ulkorajayhteistyön (ENPI CBC) tulevan rahoituskehityksen valmisteluun.

Itä-Euroopan, Etelä-Kaukasian ja Keski-Aasian alueen osalta Suomen profiili on noussut huomattavasti. Suomalaisyriyten kiinnostua alueen maita kohtaan kasvoi. Suomi on osallistunut aktiivisesti Euroopan naapuruuspolitiikan (ENP) ja sen itäisen kumppanuuden sekä EU:n Keski-Aasia –strategian toimeenpanoon ja kehittämiseen.

Transatlanttiset suhteet vahvistuivat edelleen myönteisesti. EU:n strategisessa keskustelussa ministeriö panosti Amerikan ja Aasian osalta erityisesti Yhdysvaltoihin, Kiinaan, Intiaan ja Brasiliaan. Koko valtionhallintoa koskevat Suomi-Yhdysvallat – ja Suomi-Kanada –toimintaohjelmat julkaistiin. Vuoden lopussa annettiin Afganistania koskeva selonteko joka antaa suuntaviivat tulevien vuosien kokonaisvaltaiselle yhteistyölle ja pitkäaikaiselle sitoutumiselle Afganistanin tukemiseen. Kahdenvälisten suhteiden vahvistaminen alueen Suomelle keskeisimpien maiden kanssa eteni hyvin. VKE-toimintaan panostettiin heikkenevän taloustilanteen johdosta aiempaa enemmän ja elinkeinoelämän kiinnostus toimintaa kohtaan oli vahvaa.

Arabikevät muokkasi alueen Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän maita olennaisesti ja muutos jatkuu. Arabikevät vaikutti myös EU:n ja multifoorumien, erityisesti YK:n, agendaan vuoden aikana. Suomi osallistui aktiivisesti politiikan muotoiluun näillä foorumeilla. Lisäksi valmisteltiin ja käynnistettiin Suomen kahdenvälisestä tukea alueen demokratian kehitykselle. Afrikka Suomen ulkopoliitikassa –linjauksen toimeenpanoa jatkettiin mm. tiivistämällä yhteistyötä Afrikan unionin komission ja alueellisten järjestöjen kanssa. Suomi toimi G8-maiden aloitteiden tueksi perustetun Africa Partnership Forumiin (APF) ei-G8-maiden rinnakkaispuheenjohtajana. Kahdenväliset suhteet Afrikan ja Lähi-idän maihin ja järjestöihin ovat vahvistuneet mm. korkean tason vierailujen kautta.

Ministeriön kansalaispalveluiden kysyntä jatkoi kasvuaan. Kansalaispalvelustrategian valmistelu aloitettiin; osana strategian luomista käydään läpi myös tarpeet ja mahdollisuudet nykyisen konsulipalvelulain uudistamiseen. Vuoden 2011 aikana konsulipalveluita työllistivät erityisesti Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän tapahtumat sekä Japanin kriisi. Maahantuloasioissa edistyi sähköisessä asiointissa ja viisumihakemisen ulkoistamisessa. Viisumikeskusten toiminnasta Moskovassa, Pietarissa ja Kiovassa saadut kokemukset ovat hyviä.

Julkisuusdiplomatiataa hyödynnettiin erityisesti Suomi-talo –tavoitteen toiminnallistamiseksi. Maabrändiraportin painopisteet otettiin huomioon kaikessa toiminnassa ja maakuvan vahvistamiselle kehitettiin uuden työkuva. Ministeriön viestintästrategian päivittäminen käynnistettiin uusimalla kriisiviestintäohjeet. Ulkoasiainhallinto vahvisti läsnäoloaan sosiaalisessa mediassa, erityisesti kriisien yhteydessä. Ministeriö järjesti keväällä euroalueen talouskriisiä koskevan tiedotuskiertueen, EU-rekrytointikampanjan yliopistokaupungeissa sekä Ulkopoliittika 2020 – eduskuntavaalikerroksen kaikissa vaalipiireissä.

Osana valtiohallintoon kohdistuvia julkisen sektorin vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden parantamisen ja kustannusleikkausten paineita ulkoministeriö julkisti päätöksiä edustustoverkon rakenteellisista muutoksista vuonna 2012. Pohjoismaisen edustus-

toyhteistyön kehittämistä jatkettiin. Ministeriön uudistettu suunnittelujärjestelmä käyttöön ottoa jatkettiin keväällä määrittämällä hallinnonalan strategiset prioriteetit.

Toimintaympäristö ja ulkoministeriön strategiset prioriteetit

Suomen ulkopoliitiikan tavoitteena on kansainvälisen vakauden, turvallisuuden, rauhan, oikeudenmukaisuuden ja kestävä kehityksen vahvistaminen, köyhyyden vähentäminen sekä oikeusvaltion, demokratian ja ihmisoikeuksien edistäminen. Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka perustuu hyviin kahdenvälisiin suhteisiin, vahvaan vaikuttamiseen Euroopan unionissa ja tehokkaaseen monenkeskiseen yhteistyöhön osana kansainvälistä yhteisöä. Suomen edustustoverkon merkitys ja kattavuus korostuvat kansainvälisessä vaikuttamisessa.

Suomen perinteinen viiteryhmä ovat Pohjoismaat. Euroopan unioni on Suomen ulkosuhteiden tärkein viitekehys ja vaikutuskanava, jonka kehittäminen vahvistaa Suomen vakautta, vaurautta ja turvallisuutta. Suomi toimii aktiivisesti YK:n vahvistamiseksi. Suomi tekee yhteistyötä Naton kanssa ja toimii aktiivisesti Etyjiä ja Euroopan neuvostoa vahvistaen. Suomi ottaa huomioon kasvavien suurten talouksien nousun sekä pyrkii vastaamaan tehokkaasti ja joustavasti kansainvälisen tilanteen muutoksiin ja yllättäviin tilanteisiin.

Suomen kaupallistaloudellisten etujen edistäminen

Kehittyvien markkinoiden painoarvo jatkaa kasvuaan maailmantaloudessa ja tuotannon ja kulutuksen painopiste siirtyy transatlanttiselta akselilta kohti Aasiaa. Kilpailun kiristytessä talouteen liittyvän ulkopoliitiikan merkitys kasvaa. Suomen tavoitteiden edistäminen ja etujen puolustaminen edellyttää aktiivista otetta talous- ja kauppapoliitikassa sekä maakuvan vahvistamista. Suomen taloudellisten ulkosuhteiden toimintaohjelman toteuttaminen kuuluu ulkoasiainhallinnon keskeisiin tehtäviin.

Linjaukset:

- Edistetään WTO:n monenkeskisiä ja EU:n kahdenvälisiä ja sektorikohtaisia kauppaneuvotteluja sekä varmistetaan Suomen taloudellisten intressien huomioonottaminen niissä.
- Parannetaan suomalaisyritysten vienti- ja toimintaedellytyksiä ja vahvistetaan Suomen maakuvaa erityisesti EU:n ulkopuolisilla, nopeasti kasvavilla markkinoilla tehokkaan VKE-työn ja julkisuusdiplomatian kautta. Hyödynnetään Suomi-talon toimintakonseptia hallitusohjelman mukaisesti.
- Edistetään vapaakauppaa ja kehittyvien maiden yhdentymistä kansainväliseen talouteen. Varmistetaan tuotantopanosten mahdollisimman vapaa ja markkinaehtoinen saatavuus Suomen elinkeinoelämän tarpeisiin.

EU:n yhteisen ulkopoliitiikan vahvistaminen

Maailman talous- ja valtarakenteiden muutos jatkuu ja keskeiset maat rakentava kumppanuuksiaan uudelleen. Suomi kehittää ulkopoliittikkansa avulla parhaat mahdollisuudet menestyä jatkossakin. Suomen etujen mukaista on, että EU pystyy käyttämään muutostilanteessa vaikutusvaltaansa ja että Lissabonin sopimuksella luotu ulkopoliittinen koneisto saadaan toimimaan mahdollisimman tehokkaasti. Suomi tu-

kee EU:n ulkoisen toiminnan vahvistamista unionin laajaa keinovalikoimaan ja uutta ulkosuhdepalvelua hyödyntäen.

Linjaukset:

- Edistetään EU:n yhteisen strategisen näkemyksen muodostumista ja ulkopoliittikan yhtenäisyyttä.
- Edistetään EU:n yhteistä edustautumista kansainvälisillä foorumeilla.
- Vahvistetaan Suomen kykyä vaikuttaa EU:n ulkopoliittikkaan ja uuteen ulkosuhdehallintoon.

Turvallisuuspoliittisen yhteistyön tiivistäminen Euroopassa

Euroopan turvallisuusrakenteita sopeutetaan vastaamaan turvallisuushkien muutokseen. EU vahvistaa sekä kovan että pehmeän turvallisuuden rakenteitaan. Nato ja Etyj jatkavat uudistumistaan. Yksittäisten maiden välinen turvallisuus- ja puolustuspoliittinen yhteistyö syvenee. Suomelle on tärkeää osallistua ja vaikuttaa yhteistyön muotoutumiseen. Turvallisuushaasteet kuten ilmastonmuutos, hallitsemattomat muuttolikkeet, hauraat valtiot, köyhyys ja eriarvoisuus, epidemiat, kansainvälinen rikollisuus, joukkotuhooaseiden leviäminen, terrorismi ja tietoverkkoihin kohdistuvat hyökkäykset edellyttävät laajan turvallisuuskäsitteen mukaista varautumista.

Linjaukset:

- Edistetään Suomen omia turvallisuusetuja vaikuttamalla niitä koskevaan päätöksentekoon eri instituutioissa mahdollisimman tehokkaasti.
- Vahvistetaan EU:n yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa (YTPP) ja pohjoismaiden ulko- ja turvallisuuspoliittista yhteistyötä.
- Toimitaan aktiivisesti ydinaseriisuntaa ja joukkotuhooaseiden leviämisen estämistä koskevien kansainvälisten prosessien edistämiseksi.

Suhteiden vahvistaminen Venäjän sekä EU:n itäisten kumppanimaiden ja Keski-Aasian maiden kanssa

Venäjän merkitys Suomelle on suuri. Suomen kannalta on tärkeää, että naapurimme on avoin, kansanvaltainen, taloudellisesti vauras ja modernisoitua maa, joka sitoutuu yhteistyöhön EU:n kanssa. Myös EU:n itäisten kumppanimaiden ja Keski-Aasian painoarvon odotetaan kasvavan sekä talouden että turvallisuuspolitiikan näkökulmasta.

Linjaukset:

- Jatketaan tiivistä ja monipuolista yhteistyötä Venäjän kanssa kahdenvälisesti, EU:n puitteissa ja monenkeskisesti vaikuttaen näin Venäjän myönteiseen kehitykseen. Lähialueyhteistyö uudistuu.
- Suomi toimii aktiivisesti EU:n Venäjä-politiikan kehittämisessä. Tuetaan EU:n tavoitetta viisumivapauden edistämisestä Venäjän kanssa sovittujen ehtojen pohjalta.
- Tiivistetään yhteistyötä EU:n itäisten kumppanimaiden ja Keski-Aasian maiden kanssa sekä tuetaan demokratian, vakauden ja vaurauden kehittymistä alueella.

Transatlanttisen kumppanuuden syventäminen

Yhdysvallat säilyy Suomelle keskeisenä kumppanina. Kahdenvälisten ja taloudellisten intressien rinnalla tärkeää on EU:n ja Yhdysvaltojen välisen kumppanuuden syventäminen. EU:n ja Yhdysvaltojen yhteistyö on jo tällä hetkellä kattavuudeltaan laajaa, mutta syvempi, strateginen yhteistyö on tärkeää globaalien ongelmien ratkaisemiselle. Moninapaistuvassa maailmassa liberaaliin demokratiaan pohjautuvan transatlanttisen arvoyhteisön vahvistaminen on välttämätöntä.

Linjaukset:

- Vahvistetaan EU:n ja Yhdysvaltojen yhteistyötä merkittävässä maailmanpolitiikan kysymyksissä, ml. ilmastonmuutos, maailmantalouden ongelmat, kaupan vapauttaminen, poliittiset konfliktit ja kriisit, köyhyyden vähentäminen ja kestävä kehityksen edistäminen.
- Tuetaan Yhdysvaltojen sitoutumista Euroopan turvallisuuteen Naton, Etyjin ja EU-yhteistyön kautta.
- Tiivistetään suomalaistoimijoiden yhteyksiä Yhdysvaltoihin laaja-alaisesti talouden, politiikan ja tutkimus- ja innovaatio toiminnan aloilla.

Monenkeskisten yhteistyörakenteiden kehittäminen

Monenkeskisten yhteistyörakenteiden muutos, moninapaistuminen sekä yksityisen sektorin ja kansalaisyhteiskunnan roolin kasvu haastavat perinteiset monenkeskisen yhteistyön mekanismit ja lisäävät painetta kansainvälisten järjestöjen uudistamiseen. Suomi pyrkii aktiivisesti vahvistamaan ja uudistamaan monenkeskistä järjestelmää, joka sitouttaa kaikki keskeiset toimijat yhteisten tavoitteiden ja ratkaisujen taakse.

Linjaukset:

- Vauhditetaan monenkeskisten kansainvälisten järjestöjen uudistumista sekä vastuun jakamista järjestöissä entistä enemmän myös uusille toimijoille.
- Toimitaan aloitteellisesti YK-politiikassa ja tuetaan YK:n legitimitettiin ja toimintakyvyn vahvistamista.
- Vahvistetaan Suomen kykyä seurata uusia kansainvälisen yhteistyön mekanismeja ja vaikuttaa niihin.
- Edistetään monenkeskisen yhteistyön arvopohjana olevia universaaleja ihmisoikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta ja demokratiaa ja kansainvälistä oikeutta.
- Edistetään eri foorumeilla kansainvälisten ympäristöä, yhteiskuntavastuuta ja työelämää koskevien normien toteutumista.
- Kehitetään pohjoismaiden välistä yhteistyötä ja yhteistyötä Baltian maiden kanssa.
- Edistetään arktisten maiden välistä yhteistyötä ja pyritään vahvistamaan EU:n arktista politiikkaa.

Kehityspolitiikan sopeuttaminen uuteen toimintaympäristöön

Muuttuva globaali toimintaympäristö sekä kansainvälisen talouskriisin ja ilmastonmuutoksen kaltaiset globaalit ongelmat luovat tarvetta kehityspoliittisen agendan uudelleenarviointiin. Kehityspolitiikan on pystyttävä entistä paremmin ottamaan huomioon kehityksen ympäristölliset, taloudelliset ja yhteiskunnalliset ulottuvuudet. Paineet

kehitysrahoituksen lisäämiseen ja rahoituspohjan laajentamiseen kasvavat. Edistetään nousevien talouksien mukaantuloa kehityspolitiikkaan ja –rahoitukseen.

Linjaukset:

- Edistetään laajaa, kestävään kehitykseen ja köyhyiden vähentämiseen pohjautuvaa agendaa kehityspolitiikassa.
- Uudistetaan kehityspoliittinen ohjelma.
- Edistetään toiminnan johdonmukaisuutta kehityspolitiikan ja muiden politiikkalohkojen välillä sekä parannetaan edelleen kehityspolitiikan laatua, vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta.
- Varmistetaan kehitysyhteistyömäärärahojen kasvu kohti 0,7 %:n BKTL-tavoitetta ja varaudutaan pitkän aikavälin ilmastorahoitukseen myös julkisista lähteistä. Laajennetaan kehitysyhteistyön rahoituspohjaa mm. vahvistamalla julkisen sektorin ja yksityisen sektorin välisiä kumppanuuksia.

Suomen roolin vahvistaminen konfliktien ehkäisemisessä ja ratkaisussa

Sahelista Kashmiriin ulottuvalla epävakauden vyöhykkeellä tilanne jatkuu vaikeana. Arabimaailman yhteiskunnallinen murros antaa mahdollisuuden demokratian vahvistamiseen alueella, mutta rauhanomaisen muutoksen hallinta on vaikeaa. Hauraat valtiot, ääriiliikkeiden toiminta ja Lähi-idän konfliktin kärjistyminen muodostavat merkittävän, myös Suomen turvallisuuteen vaikuttavan riskin.

Linjaukset:

- Vahvistetaan ja kehitetään Suomen roolia rauhanvälitystoiminnassa ja varmistetaan siihen resurssit. Rauhanrakentamisen tukea jatketaan myös kehitysyhteistyön keinoin.
- Edistetään konfliktien ratkaisua monenkeskisen yhteistyön kautta. YK:n toimintaa konfliktien ennaltaehkäisyssä ja kriisien hallinnassa pyritään vahvistamaan. Suomi tavoittelee YK:n turvallisuusneuvoston vaihtuvaa jäsenyyttä kaudelle 2013 – 2014 ja valmistautuu siihen.
- Jatketaan panostuksia sotilaalliseen ja siviilikriisinhallintaan kansainvälistä vastuuntuntoa osoittavalla tasolla. Edistetään kokonaisvaltaista lähestymistapaa kriisinhallintaan.

Suomen roolin vahvistaminen kansainvälisessä ilmasto-, energia- ja ympäristöpolitiikassa

Luonnonvaroihin ja energiaan liittyvien kysymysten merkitys kasvaa edelleen, ja energiaturvallisuus sekä resurssipolitiikka vahvistavat asemiaan maailmanpolitiikan agendalla. Tärkeitä kysymyksiä ovat ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen liittyvien riskien hallinta, muut globaalit ympäristöongelmat sekä kilpajuoksu puhtaan teknologian kehittämisessä. Suomella on edellytyksiä rakentaa itselleen vahva kansainvälinen profiili näissä asioissa.

Linjaukset:

- Vahvistetaan Suomen kykyä vaikuttaa kansainväliseen ilmasto-, energia- ja ympäristöpolitiikkaan valikoiduilla aloilla.

- Tuetaan kestävästä kehitystä YK-järjestelmän puitteissa.
- Edistetään kansainvälistä ympäristöalan yhteistyötä Itämerellä, Suomen lähialueilla ja arktisella alueella.
- Edistetään suomalaisyritysten mahdollisuuksia puhtaan teknologian tuotannossa ja kaupassa sekä pyritään luomaan sille mahdollisimman avoin ja ennakoitava kansainvälinen säädösympäristö.

Ulkoministeriön ja edustustoverkon toimintatapojen ja palvelujen kehittäminen

Suomalaisten turvallisuus ja hyvinvointi riippuvat lähivuosina entistä enemmän siitä, mitä muualla maailmassa tapahtuu. Vaikuttaminen maan rajojen ulkopuolella on yhä tärkeämpää. Ulkoasiainhallinnon tehtävät kasvavat ja monipuolistuvat. Menestyäkseen ja turvatakseen oman hyvinvointinsa Suomen on oltava jatkossakin vuorovaikutukselle avoin yhteiskunta, joka ajaa aktiivisesti etujaan kansainvälisissä suhteissa ja toimii tiiviissä kansainvälisessä yhteistyössä keskeisillä sektoreilla. Toimintaa rajoittavat julkisen talouden supistuvat resurssit. Resursseja on ohjattava entistä painokkaammin Suomen kannalta tärkeimpiin vaikuttamistavoitteisiin sekä hyödynnettävä edustustoverkkoa mahdollisimman tehokkaasti.

Linjaukset:

- Parannetaan Suomen ulkomaanverkoston vaikuttavuutta hallitusohjelman edellyttämän Suomi-talon konseptin ja toiminnan entistä tarkemman kohdentamisen kautta sekä edustustojen toimintaprofiilien tarkentamalla. Voimavaroja kohdennetaan erityisesti maihin ja alueisiin, joiden poliittinen ja taloudellinen merkitys on Suomen kannalta kasvamassa. Edustustoverkon kehittämisessä otetaan huomioon yhteistyön tiivistäminen erityisesti Pohjoismaiden kesken.
- Verkotutaan sekä edustustoissa että Helsingissä entistä monipuolisemmin koko yhteiskuntaan, ml. ei-valtiolliset toimijat, resurssien ja tietotaidon saamiseksi käyttöön.
- Kehitetään kansalaispalveluja vastaamaan muuttuvaa kysyntää.
- Kevennetään ministeriön prosesseja ja käytäntöjä uuden tulosohtausjärjestelmän linjoilla.
- Kehitetään henkilöstöpolitiikkaa henkilöstöstrategian (Hestra) mukaan.

Vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus

Hallitusohjelman ja edellä esitettyjen strategisten prioriteettien pohjalta ministeriö on asettanut suunnittelukauden tavoitteet vaikuttavuudelle ja toiminnalliselle tuloksellisuudelle. Tavoitteet esitetään ulkoasiainministeriön toiminnoittain jaoteltuina taulukokomussa. Tavoiteasetannan jatkumon varmistamiseksi taulukossa esitetään myös vuoden 2012 tulostavoitteet.

Ulko- ja turvallisuuspolitiikka

Ulko- ja turvallisuuspolitiikan alle kuuluvat ulko- ja turvallisuuspolitiikan valmistelu, kriisinhallinta, monenkeskinen asevalvonta ja aseidenriisunta, kansainväliset ihmisoi-keudet sekä EU-politiikka ja EU-suhteet siltä osin kuin kyse on EU:n laajentumisesta,

institutionaalista kehittämisestä, rahoituskehyksistä tai EU:n perussopimusmuutoksista. Tässä osiossa käsitellään myös Pohjoismainen yhteistyö, lähialueyhteistyö ja alueellinen yhteistyö ja vastaavat ellei toiminta selkeästi liity johonkin muuhun toimintoon.

Tulostavoitteet vuodelle 2012	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2013 - 2016
<p>Suomen vaikutusmahdollisuuksien ylläpito ja tavoitteiden edistäminen EU:n toiminnassa.</p> <p>YUTP:n ja YTPP:n kehittäminen ja vahvistaminen ml. EU:n siviili- ja sotilasvoimavarojen kehittäminen.</p> <p>Osallistuminen kansainväliseen kriisinhallintaan ja riittävän osallistumistason ylläpitäminen. Kokonaisvaltaisuuden edistäminen kriisinhallinnassa.</p> <p>Asevalvontaan liittyvien teemojen edistäminen, ml. Lähi-idän joukkotuhooasetonta vyöhykettä koskevan konferenssin valmistelu ja isännöinti.</p> <p>Ihmisoikeuskysymysten huomioiminen Suomen ulkopoliitikassa sekä niiden edistäminen monenkeskisillä forumeilla.</p> <p>Pohjoismaisen ulko- ja turvallisuuspoliittisen yhteistyön syventäminen ja Baltian maiden mukaantulon edistäminen.</p> <p>Suomen rauhanvälitysroolin vahvistaminen.</p> <p>Kampanjointi vaihtuvaksi jäseneksi YK:n turvallisuusneuvostoon 2013 – 2014. Poliittika- ja resurssisuunnittelun jatkaminen mahdollista turvallisuusneuvostojäsenyyttä varten.</p> <p>Aloitteellinen YK-politiikka erityisesti YK:n kokonaisvaltaisen reformityön edistäminen sekä monenkeskisten instituutioiden työn tehostaminen.</p> <p>Suomen roolin ja vaikutusvallan vahvistaminen uusissa kansainvälisen yhteistyön mekanismeissa ml. G20.</p> <p>Suomen ja Venäjän välisen yhteistyön ja nykyaikaisen naapuruussuhteen vahvistaminen. Venäjä-toimintaohjelman päivitys. Suomen Venäjä-politiikan koordinaation parantaminen ja valtionhallinnon yhtenäisen Venäjä-toiminnon vahvistaminen.</p>	<p>Suomen vaikutusmahdollisuuksien ylläpito ja tavoitteiden edistäminen EU:n toiminnassa.</p> <p>YUTP:n ja YTPP:n kehittäminen ja vahvistaminen ml. EU:n siviili- ja sotilasvoimavarojen kehittäminen.</p> <p>Osallistuminen kansainväliseen kriisinhallintaan ja riittävän osallistumistason ylläpitäminen. Kokonaisvaltaisuuden edistäminen kriisinhallinnassa.</p> <p>Asevalvontaan liittyvien teemojen edistäminen, ml. Lähi-idän joukkotuhooasetonta vyöhykettä koskevan konferenssin seurantaan liittyvät tehtävät.</p> <p>Ihmisoikeuskysymysten huomioiminen Suomen ulkopoliitikassa sekä niiden edistäminen monenkeskisillä forumeilla.</p> <p>Pohjoismaisen ulko- ja turvallisuuspoliittisen yhteistyön syventäminen ja Baltian maiden mukaantulon edistäminen.</p> <p>Suomen rauhanvälitysroolin vahvistaminen.</p> <p>Suomi mahdollisesti YK:n turvallisuusneuvoston vaihtuva jäsen; tehokas toiminta turvallisuusneuvossa.</p> <p>Aloitteellinen YK-politiikka erityisesti YK:n kokonaisvaltaisen reformityön edistäminen sekä monenkeskisten instituutioiden työn tehostaminen.</p> <p>Suomen roolin ja vaikutusvallan vahvistaminen uusissa kansainvälisen yhteistyön mekanismeissa ml. G20.</p> <p>Suomen ja Venäjän välisen yhteistyön ja nykyaikaisen naapuruussuhteen vahvistaminen. Suomen Venäjä-politiikan koordinaation parantaminen ja valtionhallinnon yhtenäisen Venäjä-toiminnon vahvistaminen.</p>

<p>Venäjän integroituminen kansainvälisiin sopimusjärjestelyihin.</p> <p>EU-Venäjä uuden perussopimuksen neuvottelujen eteneminen ja EU-Venäjä – yhteistyön suunnitelmallinen vahvistaminen.</p> <p>Liikkuvuuden edistäminen Venäjän sekä Ukrainan ja muiden itäisten kumppanimaiden kanssa. Tavoitteena hallittu ja vastavuoroinen siirtyminen kohti viisumivapautta.</p> <p>EU:n Itämeren alueen strategian uudistaminen sekä valmistautuminen Itämeren valtioiden neuvoston (CBSS) puheenjohtajuuteen ja osallistuminen pj-troikkaan.</p> <p>Arktisen strategian toimeenpano. Työskentely EU:n arktisen politiikan vahvistamiseksi, valmistelutyö EU:n arktisen tiedotuskeskuksen perustamiseksi Rovaniemelle. Suomen ja Venäjän välisen arktisen kumppanuuden edistäminen. Barentsin Euroarktisen neuvoston (BEAC) puheenjohtajuuteen valmistautuminen.</p> <p>Pohjoisen ulottuvuuden (PU) ja kumppanuuksien syventäminen. Perinteisen kahdenvälisen lähialueyhteistyön päättäminen ja valmistautuminen uuteen yhteistyöhön.</p> <p>Euroopan naapuruuspolitiikan ja sen itäisen kumppanuuden vahvistaminen. Itä-Euroopan, Etelä-Kaukasian ja Keski-Aasian maissa politiikkalinjauksen (IKTO) välitarkastelu.</p> <p>Transatlanttisten suhteiden vahvistaminen; Suomen Yhdysvallat- ja Kanada – toimintaohjelmien/atlanttisen strategian toimeenpano.</p> <p>Suomen Aasia-suhteiden vahvistaminen. Aasian maiden, erityisesti Kiinan, Intian ja muiden nousevien talouksien sitouttaminen kansainvälisen yhteisön toimintaan kv. ongelmien ratkaisemiseksi. Suomen Kiina-toimintaohjelman toimeenpano.</p> <p>Yhteistyön lisääminen Latinalaisen Amerikan nousevien talouksien kanssa.</p> <p>Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän yhteiskunnallisen muutosprosessin tukeminen vakaan kehityksen turvaamiseksi.</p>	<p>Venäjän integroituminen kansainvälisiin sopimusjärjestelyihin.</p> <p>EU-Venäjä uuden perussopimuksen neuvottelujen eteneminen ja EU-Venäjä – yhteistyön suunnitelmallinen vahvistaminen.</p> <p>Liikkuvuuden edistäminen Venäjän sekä Ukrainan ja muiden itäisten kumppanimaiden kanssa. Tavoitteena hallittu ja vastavuoroinen siirtyminen kohti viisumivapautta.</p> <p>Itämeren valtioiden neuvoston (CBSS) puheenjohtajuus 2013 – 2014.</p> <p>Arktisen strategian toimeenpano. Työskentely EU:n arktisen politiikan vahvistamiseksi, valmistelutyö EU:n arktisen tiedotuskeskuksen perustamiseksi Rovaniemelle. Barentsin Euroarktisen neuvoston (BEAC) puheenjohtajuus 2013 – 2015.</p> <p>Pohjoisen ulottuvuuden (PU) ja kumppanuuksien syventäminen. Uudistetun lähialueyhteistyön toteuttaminen.</p> <p>Euroopan naapuruuspolitiikan ja sen itäisen kumppanuuden vahvistaminen. Itä-Euroopan, Etelä-Kaukasian ja Keski-Aasian maissa politiikkalinjauksen (IKTO) toimeenpano.</p> <p>Transatlanttisten suhteiden vahvistaminen; Suomen Yhdysvallat- ja Kanada – toimintaohjelmien/atlanttisen strategian toimeenpano.</p> <p>Suomen Aasia-suhteiden vahvistaminen. Aasian maiden, erityisesti Kiinan, Intian ja muiden nousevien talouksien mukaanvetäminen kansainvälisen yhteisön toimintaan kv. ongelmien ratkaisemiseksi. Suomen Kiina-toimintaohjelman toimeenpano.</p> <p>Intia- ja Latinalaisen Amerikan strategioiden/toimintaohjelmien laadinta ja toimeenpano.</p> <p>Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän yhteiskunnallisen muutosprosessin tukeminen vakaan kehityksen turvaamiseksi.</p>
--	--

<p>Afrikan vakaan poliittisen ja taloudellisen kehityksen tukeminen Afrikka Suomen ulkopoliitikassa -linjauksen toimeenpanolla.</p> <p>EU:n ulkoisen toiminnan vahvistaminen, ml. yhteinen edustautuminen kv. foorumeilla.</p> <p>Euroopan ulkosuhdehallinnon täysimääräinen hyödyntäminen Suomen tavoitteiden ajamisessa. EUH-rekrytointien edistäminen tavoitteena merkittävä määrä suomalaisia ulkosuhdehallinnon keskeisissä tehtävissä.</p> <p>EU:n rahoituskehysneuvottelujen käyminen turvaten erityisesti ulkosuhdeinstrumenttien toimivuus ja mitoitus. Rahoituskehukseen sisällytetään Suomen tavoitteet liittyen EU-Venäjä -rahoitukseen, EU:n ulkorajayhteistyöohjelmiin ja EU-kehitysrahoituksen tasoon.</p> <p>EU:n laajentumisprosessin edistäminen yhteisesti sovittujen periaatteiden pohjalta ja varmistaen Suomen etujen toteutuminen. Laajentumista tukevien rahoitusvälineiden koordinoitu käyttö tavoitteena Suomen sektoriviranomaisten aktiivinen osallistuminen ja hyvän hallinnon vienti.</p>	<p>Afrikan vakaan poliittisen ja taloudellisen kehityksen tukeminen Afrikka Suomen ulkopoliitikassa linjauksen toimeenpanolla. EU-Afrikka -huippukokouksen onnistuminen ja tuloksellisuus.</p> <p>EU:n ulkoisen toiminnan vahvistaminen, ml. edustautuminen kv. foorumeilla.</p> <p>Euroopan ulkosuhdehallinnon täysimääräinen hyödyntäminen Suomen tavoitteiden ajamisessa. Yhteistyömenettelyjen arviointi. EUH-rekrytointien edistäminen tavoitteena merkittävä määrä suomalaisia ulkosuhdehallinnon keskeisissä tehtävissä.</p> <p>EU:n rahoituskehysneuvottelujen loppuun saattaminen turvaten erityisesti ulkosuhdeinstrumenttien toimivuus ja mitoitus (ml. EU-Venäjä -rahoitus, EU:n ulkorajayhteistyöohjelmat ja EU-kehitysrahoitus). EU:n uuden rahoituskehyskauden tehokas käynnistyminen erityisesti ulkosuhdeinstrumenttien osalta.</p> <p>EU:n laajentumisprosessin edistäminen yhteisesti sovittujen periaatteiden pohjalta ja varmistaen Suomen etujen toteutuminen. Laajentumista tukevien rahoitusvälineiden koordinoitu käyttö tavoitteena Suomen sektoriviranomaisten aktiivinen osallistuminen ja hyvän hallinnon vienti.</p>
---	--

Kauppapolitiikka ja kaupallistaloudelliset suhteet

Toimintoon kuuluvat kaupallistaloudelliset suhteet ja kauppapoliittinen vaikuttaminen, ml. EU:n yhteiseen kauppapolitiikkaan ja sen yhteensovittamiseen liittyvät asiat, sekä viennin ja kansainvälistymisen edistäminen.

Tulostavoitteet vuodelle 2012	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2013 - 2016
<p>Taloudellisten ulkosuhteiden ohjelman toimeenpano.</p> <p>Monenkeskisen kauppajärjestelmän (WTO) toimintakyvyn kehittäminen ja varmistaminen.</p> <p>Suomen tavoitteiden edistäminen EU:n kautta G8- ja G20-ryhmien kauppapolitiikkaa koskevassa toiminnassa.</p>	<p>Taloudellisten ulkosuhteiden ohjelman toimeenpano.</p> <p>Monenkeskisen kauppajärjestelmän (WTO) toimintakyvyn kehittäminen ja varmistaminen.</p> <p>Suomen tavoitteiden edistäminen EU:n kautta G8- ja G20-ryhmien kauppapolitiikkaa koskevassa toiminnassa.</p>

<p>OECD:n kauppaa, investointeja ja globaali-hallintaa koskevaan sisältötyöhön vaikuttaminen ja työn tulosten hyödyntäminen.</p> <p>Köyhimpien kehitysmaiden kestävä taloudellisen kehityksen edistäminen tukemalla niiden pyrkimyksiä integroitua kansainväliseen kauppajärjestelmään.</p> <p>Venäjän WTO-jäsenyysvelvoitteiden toimeenpanon valvonta ja edistäminen suomalaisen elinkeinoelämän etujen mukaisesti erityisesti teknisissä kaupanesteissä ja tullimenettelyissä sekä vienti- ja tuontitulleihin liittyvissä kysymyksissä. EU:n ja Venäjän kahdenvälisen kaupallistaloudellisten sopimusjärjestelyjen edistäminen.</p> <p>Kansallisten VKE-toimijoiden yhteistyön kehittäminen Suomi-talo –periaatteen hengessä ml. Finnnode-yhteistyö. Kehitetään edustustoverkon valmiutta toimia kansainvälisen markkinakehityksen ymmärtäjänä ja laaja-alaisena verkottajana, ovien avaajana ja kumppanuuksien etsijänä suomalaisille yrityksille.</p> <p>Ennakointityön jatkaminen ja hallittu laajentaminen edustustoverkossa.</p> <p>Suomalaisyritysten kohtaaminen kaupan ja investointien esteiden kartoittamisen ja poistamisen osana VKE-työtä ja kauppapoliittista valmistelua.</p> <p>Suomalaisen elinkeinoelämän tavoitteiden edistäminen tuonnin kauppapolitiikassa ja erityisesti raaka-aineiden ja komponenttien saatavuutta koskevissa kysymyksissä puutumalla kauppakumppaneiden vienninrajoittamistoiimiin ja tavoittelemalla EU:n tuonti-järjestelmän liberalisointia Suomelle keskeisillä sektoreilla.</p> <p>Vakiinnutetaan toimintatavat sille, että suomalaisyrityksillä on riittävät tiedot ja arvovalta palvelut hyödyntää kehityspankki- ja yksityissektorin kehitysyhteistyöinstrumenttien mahdollisuuksia.</p> <p>Tehokas kaksikäyttötuotteiden vientivonnan viranomaistoiminta. Yhteydenpito, tiedottaminen ja dialogi suomalaisen teollisuuden ja vientiyritysten kanssa kaksikäyttötuotteiden kehityksestä ja muutostarpeista, erityisesti EU:n vientivalvontajärjestelmän puitteissa.</p>	<p>OECD:n kauppaa, investointeja ja globaali-hallintaa koskevaan sisältötyöhön vaikuttaminen ja työn tulosten hyödyntäminen.</p> <p>Köyhimpien kehitysmaiden kestävä taloudellisen kehityksen edistäminen tukemalla niiden pyrkimyksiä integroitua kansainväliseen kauppajärjestelmään.</p> <p>Venäjän WTO-jäsenyysvelvoitteiden toimeenpanon valvonta ja edistäminen suomalaisen elinkeinoelämän etujen mukaisesti erityisesti teknisissä kaupanesteissä ja tullimenettelyissä sekä vienti- ja tuontitulleihin liittyvissä kysymyksissä. EU:n ja Venäjän kahdenvälisen kaupallistaloudellisten sopimusjärjestelyjen edistäminen.</p> <p>Kansallisten VKE-toimijoiden yhteistyön kehittäminen Suomi-talo –periaatteen hengessä ml. Finnnode-yhteistyö. Kehitetään edustustoverkon valmiutta toimia kansainvälisen markkinakehityksen ymmärtäjänä ja laaja-alaisena verkottajana, ovien avaajana ja kumppanuuksien etsijänä suomalaisille yrityksille.</p> <p>Ennakointityön jatkaminen ja hallittu laajentaminen edustustoverkossa.</p> <p>Suomalaisyritysten kohtaaminen kaupan ja investointien esteiden kartoittamisen ja poistamisen osana VKE-työtä ja kauppapoliittista valmistelua.</p> <p>Suomalaisen elinkeinoelämän tavoitteiden edistäminen tuonnin kauppapolitiikassa ja erityisesti raaka-aineiden ja komponenttien saatavuutta koskevissa kysymyksissä puutumalla kauppakumppaneiden vienninrajoittamistoiimiin ja tavoittelemalla EU:n tuonti-järjestelmän liberalisointia Suomelle keskeisillä sektoreilla.</p> <p>Suomalaisyrityksillä riittävät tiedot ja arvovalta palvelut hyödyntää kehityspankki- ja yksityissektorin kehitysyhteistyöinstrumenttien mahdollisuuksia.</p> <p>Tehokas kaksikäyttötuotteiden vientivonnan viranomaistoiminta. Yhteydenpito, tiedottaminen ja dialogi suomalaisen teollisuuden ja vientiyritysten kanssa kaksikäyttötuotteiden kehityksestä ja muutostarpeista, erityisesti EU:n vientivalvontajärjestelmän puitteissa.</p>
--	--

Kehityspolitiikka ja kehitysyhteistyö

Toiminto käsittää yleisen kehityspolitiikan ja toiminnan kehittämisen, monenvälisen kehityspolitiikan ja kehitysyhteistyön, EU:n kehityspolitiikan ja kehitysyhteistyön, humanitaarisen avun ja humanitaarisen miinatoiminnan, kahdenvälisen kehityspolitiikan ja kehitysyhteistyön, kansalaisyhteiskunnan kehitysyhteistyön, yhteistyön yksityisen ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa sekä kansainväliset ympäristökysymykset.

Tulostavoitteet vuodelle 2012	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2013 - 2016
<p>Uusi oikeusperustaista lähestymistapaa, kestävä kehitystä ja köyhyyden vähentämistä korostava kehityspoliittinen ohjelma valmistuu ja sen toimeenpano aloitetaan.</p> <p>Määrärahojen tasaisen kasvun varmistaminen kohti 0,7 prosentin ODA/BKTL-tavoitetta.</p> <p>Avoimuuden lisääminen julkisten varojen käytöstä tilastotietojen saatavuuden kautta. Julkisen kehitysyhteistyön (ODA) kattava, laadukas ja oikea-aikainen raportointi virallisesta toteutumasta kansainvälisesti sekä kansallisesti.</p> <p>Kehitysyhteistyörahoituksen avoimuuden lisääminen ja pyrkiminen siihen, että Suomi voi parantaa tuloksiaan tähän liittyvissä kv. vertailuissa.</p> <p>Vaikutetaan aktiivisesti kansainväliseen kehityspoliittiseen keskusteluun (ml. nousevat taloudet ja G20) ja tuloksellisuuskeskusteluun OECD:n ja EU:n piirissä Suomen kehityspoliittisen toimenpideohjelman mukaisesti.</p> <p>Kehitysyhteistyön tulosperustaisuuden vahvistaminen sisäistä hallintoa ja mekanismeja kehittämällä sekä tämän vahvempi sisällyttäminen raportointiin.</p> <p>Monenvälisen kehitysyhteistyön vahvempi painottaminen hallitusohjelman mukaisesti, ja tähän liittyvän Suomen vaikuttamisen tehostaminen (ns. multivaikuttaminen).</p>	<p>Kehityspoliittisen toimenpideohjelman toimeenpano.</p> <p>Määrärahojen tasaisen kasvun varmistaminen kohti 0,7 prosentin ODA/BKTL-tavoitetta, ml päästöoikeuksien huutokauppatulojen ohjaaminen ilmastorahoitukseen ja kehitysyhteistyöhön.</p> <p>Avoimuuden lisääminen julkisten varojen käytöstä tilastotietojen saatavuuden kautta. Julkisen kehitysyhteistyön (ODA) kattava, laadukas ja oikea-aikainen raportointi virallisesta toteutumasta kansainvälisesti sekä kansallisesti.</p> <p>Vaikutetaan kansainväliseen kehityspoliittiseen keskusteluun OECD:n, YK:n ja EU:n piirissä ja osallistutaan aktiivisesti OECD:n kehitysstrategian toimeenpanoon, ml. politiikkajohdonmukaisuus, ja työohjelman seurantaan sekä tuloksellisuustyön kehittämiseen. Edistetään politiikkajohdonmukaisuuden toimeenpanoa kansallisella ja EU-koordinaation kautta EU-tasolla.</p> <p>Valmistellaan laadukas raportti eduskunnalle Suomen kehityspoliittisen toimenpideohjelman toimeenpanosta sekä kehitysyhteistyön vaikuttavuudesta ja johdonmukaisuudesta.</p>

<p>EU:n kehityspolitiikan uudistamisprosessin lopputuloksessa ja toiminnallistamisessa heijastuvat Suomen painopisteet. EU:n kehitysrahoituksen riittävän tason takaaminen osana unionille sovittavia rahoituskehityksiä.</p> <p>Kahdenvälisen ja alueellisen kehityspolitiikan ja -yhteistyön tehokas ja laadukas suunnittelu ja toimeenpano.</p> <p>Annettujen sitoumusten mukaisesti kohdennetaan Afrikkaan 50 prosenttia kehitysyhteistyömäärärahojen kasvusta.</p> <p>Yksityissektorin instrumenttien kehittäminen ja hallinto siten, että ne tuottavat mahdollisimman suuren kehitysvaikutuksen.</p> <p>Durbanin ilmastokokouksen tulosten edistäminen siten, että vuoden lopussa saadaan sovittua uuden kansainvälisen ilmastopimusjärjestelmän puitteista. Kehitysmaiden ilmasto-osaamisen, valmiuksien ja osallistumismahdollisuuksien tukeminen. Lyhyen aikavälin ilmastorahoituksen velvoitteiden loppuun saattaminen. Vastaaminen joustomekanismeja koskevista velvoitteista ja työn kehittämisestä.</p> <p>Monialainen kanssakäyminen kansalaisyhteiskunnan kanssa kehityspolitiikan saralla, ml. vahvempi painottaminen kehitysyhteistyörahoituksessa ja kehityspoliittisen kansalaisyhteiskuntalinjauksen toimeenpano.</p> <p>Luonnononnettomuuksiin ja -riskeihin ennakolta varautumisen (ns. DRR) ja jatkuoajattelun huomioonottaminen kehitysyhteistyössä.</p> <p>Suomen roolin vahvistaminen kansainvälisessä ympäristöpolitiikassa.</p>	<p>EU:n globaalien roolin ja siinä erityisesti kehityspolitiikan vahvistaminen uudistuneessa institutionaalisessa toimintaympäristössä.</p> <p>Kahdenvälisen ja alueellisen kehityspolitiikan ja -yhteistyön tehokas ja laadukas suunnittelu ja toimeenpano.</p> <p>Annettujen sitoumusten mukaisesti kohdennetaan Afrikkaan 50 prosenttia kehitysyhteistyömäärärahojen kasvusta.</p> <p>Yksityissektorin instrumenttien kehittäminen ja hallinto siten, että ne tuottavat mahdollisimman suuren kehitysvaikutuksen.</p> <p>Ilmastopimusneuvottelujen loppuun saattaminen kansallisten ja EU-tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Vastaaminen ilmastorahoitusta ja joustomekanismeja koskeviin velvoitteisiin.</p> <p>Monialainen kanssakäyminen kansalaisyhteiskunnan kanssa kehityspolitiikan saralla, ml. kehityspoliittisen kansalaisyhteiskuntalinjauksen toimeenpano.</p> <p>Luonnononnettomuuksiin ja -riskeihin ennakolta varautumisen (ns. DRR) ja jatkuoajattelun huomioonottaminen kehitysyhteistyössä.</p> <p>Suomen roolin vahvistaminen kansainvälisessä ympäristöpolitiikassa.</p>
---	--

Kansalaispalvelut

Kansalaispalvelut koostuvat konsuli- ja maahantulopalveluista.

Tulostavoitteet vuodelle 2012	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2013 - 2016
Kansalaispalvelustrategian toimeenpano, ml. mahdollinen konsulipalvelulain uudistaminen.	Kansalaispalvelustrategian toimeenpano, ml. mahdollinen konsulipalvelulain uudistaminen.

<p>Konsuliasiakkaiden avustaminen nopeasti ja tehokkaasti.</p> <p>Tasokkaiden, kohdennettujen matkustus-turvallisuuspalveluiden tarjoaminen.</p> <p>Sosiaalisen median käyttöönotto kansalais-palveluissa.</p> <p>UM:n operaatiokeskusta koskevan selvityk-sen laatiminen.</p> <p>Aktiivinen vaikuttaminen siihen, että EUH:lla voisi olla täydentävä rooli myös konsuliasioiden, erityisesti kriisien, hoidos-sa.</p> <p>Pohjoismaisen konsuliyhteistyön tehosta-minen.</p> <p>Laittoman maahantulon ja ihmiskaupan torjuntaa tehostetaan mm. LAMA-toimenpideohjelman suositusten mukaises-ti.</p>	<p>Konsuliasiakkaiden avustaminen nopeasti ja tehokkaasti.</p> <p>Tasokkaiden, kohdennettujen matkustus-turvallisuuspalveluiden tarjoaminen.</p> <p>Sosiaalisen median käyttöönotto kansalais-palveluissa.</p> <p>UM:n operaatiokeskusta koskevan selvityk-sen toimeenpano.</p> <p>Aktiivinen vaikuttaminen siihen, että EUH:lla voisi olla täydentävä rooli myös konsuliasioiden, erityisesti kriisien, hoidos-sa.</p> <p>Pohjoismaisen konsuliyhteistyön tehosta-minen.</p> <p>Laittoman maahantulon ja ihmiskaupan torjuntaa tehostetaan mm. LAMA-toimenpideohjelman suositusten mukaises-ti.</p>
---	--

EU- ja kansainvälisoikeudelliset asiat

Toimintoon kuuluvat kansainvälisten sopimusten valmistelu, voimaansaattaminen ja yhteensovittamisessa avustaminen, Suomen edustaminen Euroopan unionin tuomio-istuimissa ja Suomea EU:n jäsenenä koskevissa rikkomusmenettelyissä sekä kansainvälinen oikeus, ihmisoikeudet ja kansainväliset lainkäyttö- ja tutkintaelimet.

Tulostavoitteet vuodelle 2012	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2013 - 2016
<p>Aloitteellinen vaikuttaminen YK:n ja EU:n oikeudelliseen työhön tukien myös Suomen TN-kampanjaa.</p> <p>EU- ja valtiosopimusoikeudellisen asiantun-temuksen tuottaminen kansainvälisiin suh-teisiin.</p> <p>EU:n liittymistä Euroopan ihmisoikeussopi-mukseen koskevat neuvottelut ja liittymis-sopimuksen voimaansaattaminen.</p>	<p>Aloitteellinen vaikuttaminen YK:n ja EU:n oikeudelliseen työhön.</p> <p>EU- ja valtiosopimusoikeudellisen asiantun-temuksen tuottaminen kansainvälisiin suh-teisiin.</p> <p>EU:n liittymistä Euroopan ihmisoikeussopi-mukseen koskevan liittymissopimuksen voimaansaattaminen ja seuranta</p> <p>Suomen liittyminen YK:n vammaisyleisso-pimukseen ja sen valinnaiseen pöytäkir-jaan.</p> <p>Suomen liittyminen Euroopan neuvoston naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväki-vallan ehkäisemistä ja torjumista koskevaan</p>

<p>Ihmisoikeuksien kehittäminen ja oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen kansainvälisessä yhteistyössä. Ihmisoikeuksien kehittäminen valtiosiamehenä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa ja muissa kansainvälisissä lainkäyttö- ja tutkintaelimissä.</p> <p>Toimiminen Suomen etujen mukaisesti valtiosiamehenä EU-tuomioistuimessa ja komission rikkomusmenettelyissä.</p> <p>Laaja-alaisen turvallisuuden edistäminen vaikuttamalla kansainväliseen terrorismin vastaiseen toimintaan ihmisoikeudet huomioiden, sekä kansainvälisen humanitaarisen oikeuden kunnioittamisen edistämiseen.</p> <p>ICC:n ja muiden kansainvälisten rikostuomioistuinten sekä muiden rankaisemattomuutta vähentävien hankkeiden tukeminen, huomioiden mm. kansainvälisten rikosten uhrien asema.</p> <p>YK:n ja EU:n pakotejärjestelmän kehittämisen ihmisoikeudet huomioon ottaen.</p>	<p>yleissopimukseen.</p> <p>Ihmisoikeuksien kehittäminen ja oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen kansainvälisessä yhteistyössä. Ihmisoikeuksien kehittäminen valtiosiamehenä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa ja muissa kansainvälisissä lainkäyttö- ja tutkintaelimissä.</p> <p>Toimiminen Suomen etujen mukaisesti valtiosiamehenä EU-tuomioistuimessa ja komission rikkomusmenettelyissä.</p> <p>Laaja-alaisen turvallisuuden edistäminen vaikuttamalla kansainväliseen terrorismin vastaiseen toimintaan ihmisoikeudet huomioiden, sekä kansainvälisen humanitaarisen oikeuden kunnioittamisen edistämiseen.</p> <p>ICC:n ja muiden kansainvälisten rikostuomioistuinten sekä muiden rankaisemattomuutta vähentävien hankkeiden tukeminen, huomioiden mm. kansainvälisten rikosten uhrien asema.</p> <p>YK:n ja EU:n pakotejärjestelmän kehittämisen ihmisoikeudet huomioon ottaen.</p>
---	--

Valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen edustautuminen Suomessa

Valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen edustautuminen Suomessa käsittää mm. valtiotvierailujen sekä pääministeri- ja ulkoasiainministerivierailujen valmistelut sekä valtiollisten juhlatilaisuuksien järjestelyt ja toimeenpanon.

Tulostavoitteet vuodelle 2012	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2013 - 2016
<p>Kahdenvälisten suhteiden tukeminen yhteydenpidolla edustustoihin sekä laadukkailla ja toimivilla korkean tason vierailujärjestelyillä.</p> <p>Wienin yleissopimuksen mukaisten diplomaattisiin erioikeuksiin – ja vapauksiin liittyvien palvelujen tuottaminen nykyaikaisia työmenetelmiä käyttäen resurssien kannalta tehokkaasti.</p> <p>Yhteistyö eri viranomaisten kanssa edustustojen toimintaedellytysten ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.</p>	<p>Kahdenvälisten suhteiden tukeminen yhteydenpidolla edustustoihin sekä laadukkailla ja toimivilla korkean tason vierailujärjestelyillä.</p> <p>Wienin yleissopimuksen mukaisten diplomaattisiin erioikeuksiin – ja vapauksiin liittyvien palvelujen tuottaminen nykyaikaisia työmenetelmiä käyttäen resurssien kannalta tehokkaasti.</p> <p>Yhteistyö eri viranomaisten kanssa edustustojen toimintaedellytysten ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi</p>

Ulkoasiainhallinnon muut kansainväliset tehtävät

Tämän toiminnon alla esitetään edustustojen EU-työ muille hallinnonaloille kuten esim. valtioneuvoston kanslialle, valtiovarainministeriölle ja työ- ja elinkeinoministeriölle tehtävä EU-työ.

Toimintoon kuuluu myös julkisuusdiplomatian (JD) puitteissa tehtävä pitkäjänteinen vaikuttaminen ei-valtiollisiin toimijoihin Suomen taloudellisten, poliittisten ja muiden tavoitteiden saavuttamiseksi ja Suomen vaikutusvallan ja vetovoiman lisäämiseksi sekä tämän työn valmistelu ja Suomi-talo –toiminta.

Lisäksi tässä osiossa esitetään Tasavallan Presidentin ja valtioneuvoston jäsenten ulkomaan vierailuihin liittyvät tehtävät.

Tulostavoitteet vuodelle 2012	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2013 - 2016
<p>Valtioneuvoston EU- tavoitteiden edistäminen johdonmukaisen vaikuttamisen ja analyttisen raportoinnin kautta. Erityistä panostusta vaativat mm. taluskriisin hoito, talouspoliittisen koordinaation ja unionin kilpailukyvyyn parantaminen, Suomen etujen puolustaminen rahoituskehysneuvotteluissa, Schengen alueen hallittu kehittäminen sekä unionin ulkoisen yhtenäisyyden parantaminen.</p> <p>Vierailuvaihdon tehokkuuden ja tuloksellisuuden lisääminen.</p> <p>Julkisuusdiplomatian keinoin tuetaan ministeriön tavoitteita vaikuttamalla ulkomaisiin ei-valtiollisiin kohderyhmiin, mm. YK:n turvallisuusneuvostojäsenyyden ja EU-tavoitteiden edistämiseksi.</p> <p>Uuden kansainvälisen viestinnän asiantuntijaorganisaation käynnistäminen osana Suomi-talo –konseptia.</p> <p>JD-maaohjelmien kehittäminen Suomi-talo –konseptin avulla.</p> <p>Maakuvatyökalujen kehittäminen ja soveltaminen kaikkeen julkisuusdiplomatiiaan, tavoitteena yhdenmukaisempi kansainvälinen Suomi-viestintä.</p> <p>World Design Capital (WDC) 2012 – hankkeen keskeisten viestien vahvistaminen ja hyödyntäminen kansainvälisen promootion keinoin maakuvan vahvistamiseksi.</p>	<p>Valtioneuvoston EU- tavoitteiden edistäminen johdonmukaisen vaikuttamisen ja analyttisen raportoinnin kautta. Tarkempi tavoitteenasetanta ajankohtaisen agendan ja valtioneuvoston linjausten mukaisesti.</p> <p>Vierailuvaihdon tehokkuuden ja tuloksellisuuden lisääminen.</p> <p>Julkisuusdiplomatian keinoin tuetaan ministeriön tavoitteita vaikuttamalla ulkomaisiin ei valtiollisiin kohderyhmiin.</p> <p>Kansainvälisen viestinnän asiantuntijaorganisaation käynnistäminen, vakiinnuttaminen ja vahvistaminen osana Suomi-talo –konseptia. Uuden organisaation hyödyntäminen julkisuusdiplomatiassa ministeriön tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>JD-maaohjelmien uusiminen Suomi-talo –toimijoiden yhteisiksi maaohjelmiksi.</p> <p>WDC:n jatkotyö ministeriön tavoitteiden näkökulmasta. Valmistelut Suomi 100 vuotta –juhluvuodelle ulkoministeriön näkökulmasta.</p>

<p>Pohjoismaiden yhteistyön kehittäminen ja tiivistäminen. Aktiivinen vaikuttaminen Pohjoismaiden ministerineuvostossa pohjoismaisen mallin vahvuuksien turvaamiseksi ja Suomen etujen edistämiseksi. Rajaesteyhteistyön jatkaminen.</p> <p>Entistä tehokkaampi kunniakonsuliverkon tukeminen ja hyödyntäminen, myös tärkeänä osana Suomen VKE-toimia ja julkisuusdiplomatiaa.</p>	<p>Aktiivinen vaikuttaminen Pohjoismaiden ministerineuvostossa pohjoismaisen mallin vahvuuksien turvaamiseksi ja Suomen etujen edistämiseksi. Rajaesteyhteistyön jatkaminen.</p> <p>Tarkoituksenmukaisen kunniakonsuliverkon tukeminen ja hyödyntäminen, myös tärkeänä osana Suomen VKE-toimia ja julkisuusdiplomatiaa.</p>
--	---

Johtaminen, hallinto- ja muut tukitehtävät

Tässä osiossa esitetään hallinnonalan johtamista, tarkastustoimintaa, taloushallintoa, tietohallintoa ja –palveluita, viestintää ja muita tukipalveluja, ml. kiinteistöhallinto ja turvallisuus, koskevat tavoitteet suunnittelukaudelle. Suunnittelukauden aikana erityishuomio kohdistuu edustustoverkkoon, sen rakenteeseen ja toimintatapoihin.

Henkilöstöhallintoa koskevat tavoitteet esitetään luvussa Henkisten voimavarojen hallinto ja kehittäminen.

<p>Tulostavoitteet vuodelle 2012</p>	<p>Alustavat tulostavoitteet vuosille 2013 - 2016</p>
<p>Uuden suunnittelujärjestelmän lopullinen käyttöönotto ml. toimintolaskenta.</p> <p>Edustustoverkon muutosten läpivieminen ja muutosten jatkuva arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edustustot alkavat suunnitella toimintaansa uuden suunnittelujärjestelmän mukaisesti pohjautuen kunkin edustuston toimintaprofiiliin. • Edustustoverkon vuodelle 2012 ajoitetut muutokset pannaan toimeen. <p>Edustustojen ja muiden ulkomailla toimivien julkista rahoitusta saavien toimijoiden yhteistyön kehittäminen Suomi-talo –konseptin mukaisesti.</p> <p>Ulkoasiainhallinnon turvallisuustason ylläpitäminen ja parantaminen. Turvallisuustoiminnan kehittäminen systemaattisemmaksi luomalla edustustoverkon uhka-arvio ja luokittelu sekä turvallisuusratkaisuja mallintamalla. Turvallisuussuunnitelmien järjestelmällinen läpikäynti ja päivitys. Painopisteenä korkeauhkaiset edustustot.</p> <p>Hallitusohjelman tehokas viestinnällinen</p>	<p>Suunnittelujärjestelmän vakiinnuttaminen. Järjestelmän arviointi suunnittelukauden lopussa.</p> <p>Edustustoverkko-ohjelman läpivieminen ja muutosten jatkuva arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edustustoverkon mahdolliset suunnittelukaudelle ajoitetut muutokset pannaan toimeen. • Arvioidaan EU:n ulkosuhdehallinnon perustamisen vaikutukset edustustoverkkoon. <p>Edustustojen ja muiden ulkomailla toimivien julkista rahoitusta saavien toimijoiden yhteistyön kehittäminen Suomi-talo –konseptin mukaisesti.</p> <p>Ulkoasiainhallinnon turvallisuustason ylläpitäminen ja parantaminen. Turvallisuustoiminnan kehittäminen systemaattisemmaksi. Painopisteenä korkeauhkaiset edustustot.</p> <p>Hallitusohjelman tehokas viestinnällinen</p>

<p>toimeenpano painopisteinä erityisesti ulko- ja turvallisuuspoliittisten linjaukset, kehityspoliittinen ohjelma ja taloudellisten ulkosuhteiden ohjelma.</p> <p>Suomen turvallisuusneuvostokampanjan tukiviestintä.</p> <p>Kohderyhmäkohtainen ja monipuolinen kehitysviestintä, jotta suomalaisten tietoisuus kehitysyhteistyöstä jatkuu ja vahvistuu.</p> <p>Sosiaalinen media vakiintunut osaksi organisaatioviestintää.</p> <p>Uudistetaan Eurooppatiedotuksen toimintaa siten, että se vastaa entistä paremmin kansalaisten kysyntään ja ottaa aiempaa selkeämmin huomioon viestintäkentässä tapahtuvan muutoksen; uudistuksen valmistelu ja toteuttaminen; uuden toimintastrategian laatiminen; keskitytään verkkoviestintään, sosiaaliseen mediaan ja keskitetään toiminta pääosin ministeriöön vuoden 2013 alkuun mennessä.</p> <p>Säädösvalmistelun laadun kehittäminen.</p> <p>Hallinto- ja tukitehtävien tehostaminen ja vähentäminen ministeriössä ja edustustoisissa mm. sähköisiä toimintatapoja käyttönottamalla (esim. Kieku, AHA, taloussuunnittelujärjestelmä).</p> <p>Tietohallinnon kehittäminen ulkoasiainhallinnon tarpeiden pohjalta; asiakirjallisen tiedon hallinnan parantaminen; tietoteknisen infrastruktuurin uudistaminen, tietoturvallisuuden kehittäminen.</p> <p>Kiinteistöhallinnon kehittäminen; kiinteistöstrategian päivitys huomioon ottaen valtion kiinteistöstrategia ja sen säästötavoitteet; pohjoismaisen kansliayhteistyön mahdollisuuksien huomioon ottaminen.</p>	<p>toimeenpano painopisteinä erityisesti ulko- ja turvallisuuspoliittisten linjaukset, kehityspoliittinen ohjelma ja taloudellisten ulkosuhteiden ohjelma.</p> <p>Mahdollisen turvallisuusneuvostojäsenyyden viestintätehtävät.</p> <p>Kohderyhmäkohtainen ja monipuolinen kehitysviestintä, jotta suomalaisten tietoisuus kehitysyhteistyöstä jatkuu ja vahvistuu.</p> <p>Sosiaalinen media vakiintunut osaksi organisaatioviestintää.</p> <p>Eurooppatiedotus toimii ministeriöstä käsin ja sillä on yksi maakuntapiste Rovaniemellä, jonka tehtävät on kytketty Suomen EU-arktiseen informaatiokeskushankkeeseen. Verkkoviestinnän ja sosiaalisen median vakiinnuttaminen osaksi päivittäisviestintää.</p> <p>Säädösvalmistelun laadun kehittäminen.</p> <p>Hallinto- ja tukitehtävien tehostaminen ja vähentäminen ministeriössä mm. sähköisiä toimintatapoja käyttönottamalla (esim. Kieku, AHA, taloussuunnittelujärjestelmä).</p> <p>Tietohallinnon kehittäminen ulkoasiainhallinnon tarpeiden pohjalta; asiakirjallisen tiedon hallinnan parantaminen; tietoteknisen infrastruktuurin uudistaminen, tietoturvallisuuden kehittäminen.</p> <p>Kiinteistöhallinnon kehittäminen; kiinteistöstrategian toimeenpano; pohjoismaisen kansliayhteistyön konkretisoiminen.</p>
---	--

Edustustoverkko

Ulkoasiainhallinnon edustustoverkko käsittää tällä hetkellä 96 ulkomaanedustuksen toimipistettä. Ministeriön edustustoverkko palvelee suomalaisia ja koko suomalaista yhteiskuntaa. Edustustoverkon merkitys ja kattavuus korostuvat kansainvälisessä vaikuttamisessa. Sen tuottama lisäarvo maan poliittiselle johdolle, koko valtionhallinnolle ja Suomen elinkeinoelämälle on suuri. Edustustoverkkoon kohdistuu kasvavia

poliittisia, kauppapoliittisia ja kansalaispalvelujen kysyntään liittyviä paineita. Verkon on pystyttävä vastaamaan rajusti muuttuvan maailmanjärjestyksen tuomiin haasteisiin. Vuonna 2010 edustustoverkon ylläpito maksoi noin 108 miljoonaa euroa, mikä oli noin 0,18 prosenttia valtion kokonaisbudjetista.

Julkisen talouden säästöpainet edellyttävät edustustoverkon rakenteen tarkastelua. Edustustoverkon muutokset vaativat kuitenkin valmisteluajan ja huolellisen etukäteissuunnittelun. Edustustoja ei voida avata tai sulkea kevein perustein, koska vaikutukset ovat laaja-alaisia. Valtioidenvälinen diplomatia perustuu kuitenkin suurelta osin vakiintuneisiin käytäntöihin, mikä rajoittaa mahdollisuuksia uudenlaisten toimintamallien soveltamiseen. Myös lainsäädäntö asettaa tiettyjä reunaehjoja.

Vuonna 2012 suljetaan Suomen suurlähetystöt Manilassa Filippiineillä ja Islamabadissa Pakistanissa sekä pääkonsulaatti Kantonissa Kiinassa ja konsulaatti Las Palmasissa Espanjassa. Suomen edustus Yhdysvaltojen länsirannikolla keskitetään Kalifornian Piilaaksossa sijaitsevaan toimipisteeseen, Suomi-talo –toimintaperiaatteen mukaisesti. Ministeriö luo myös uudenlaisia kustannustehokkaampia toimintamalleja, esimerkkinä yhden lähetetyn yhteystoimisto Minskissä Ruotsin suurlähetystön tiloissa. Nämä muutokset ovat ulkoministeriön vastaus valtiohallintoon kohdistuvaan tarpeeseen parantaa julkisen sektorin vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta sekä leikata kustannuksia. Parhaillaan ministeriössä tarkastellaan edustustoverkkoon vuosille 2013 – 2015 kohdistuvia muutostarpeita.

Suomi toimii myös turvallisuuden suhteen haasteellisissa asemamaissa, joissa uhkatekijät ovat selkeästi kasvamassa. Poikkeukselliset olosuhteet vaativat taloudellista panostusta turvallisuuteen, ml. henkilöstöön liittyvät turvajärjestelyt.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Ilman osaavaa ja motivoitunutta henkilöstöä paraskin ulkopoliittinen strategia jää sekä syntymättä että toteuttamatta. Suomen ikärakenteen muutos ja tästä julkiselle sektorille syntyvät sopeutumistarpeet ml. vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman tavoitteet sekä julkisen talouden säästöpainet ovat haaste myös ulkoasiainhallinnolle. Henkilöstön ikääntyminen ja toisaalta keskimääräisen eläkeiän nousu edellyttävät henkilöstön parempaa motivointia ja jatkuvaa sitouttamista. Kilpailu osaavasta työvoimasta kovenee ja ministeriön on kehitettävä kilpailukykyään työnantajana kokonaisvaltaisesti. Vain hyvänä työnantajana ulkoministeriö voi houkutella korkeatasoista työvoimaa palvelukseensa ja säilyttää asemansa kansainvälisten suhteiden johtavana osajana.

Ministeriön henkilöstöstrategia 2010 – 2015 linjaa suuntaviivat ulkoasiainhallinnon henkilöstöpolitiikalle. Strategian tavoitteena on tuloksellisuuden, osaamisen ja työhyvinvoinnin varmistaminen. Henkilöstöstrategian painopistealueet ovat:

- johtaminen
- henkilöstöressurssien kohdentaminen
- tehtäväkiertoon soveltuva palkkausjärjestelmä
- urajärjestelmien analysointi ja johtopäätösten tekeminen
- osaamisen turvaaminen muutostilanteessa.

Näille painopistealueille on määritelty lähivuosien tärkeimmät kehittämistarpeet ja niistä nousevat tavoitteet, joiden toimeenpano on aikataulutettu usealle vuodelle.

Hallinnonalan henkilöstökehyykset ovat seuraavat:

HTV/vuosi	2011	2012	2013	2014	2015	2016
UE lähetetty henkilöstö	568	568	568	568	568	568
UE paikalta palkatut	1 193	1 157	1 125	1 125	1 125	1 125
UE yhteensä	1 761	1 725	1 693	1 693	1 693	1 693
Ministeriö	941	908	893	881	869	855
UH yhteensä	2 702	2 633	2 586	2 574	2 562	2 548

Tulostavoitteet vuodelle 2012	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2013 - 2016
Johtajapolitiikan toimeenpano.	Johtajapolitiikan toimeenpano.
Kokonaisvaltaisen resurssisuunnittelun vakiinnuttaminen.	Kokonaisvaltaisen resurssisuunnittelun vakiinnuttaminen.
Työhyvinvoinnin valtavirtaistaminen.	Työhyvinvoinnin valtavirtaistaminen.
Ulkomaanedustuksen terveydenhuoltolain uudistamisen aloittaminen.	Ulkomaanedustuksen terveydenhuoltoa koskevan lain uudistaminen viety loppuun.
Palkkausjärjestelmän uudistaminen ja tehtäväkiertoon soveltuvien soveltamiskäytänteiden luominen ml. edustustonpäälliköiden palkkausjärjestelmän tarkastelu.	Palkkausjärjestelmän uudistaminen ja tehtäväkiertoon soveltuvien soveltamiskäytänteiden luominen ml. edustustonpäälliköiden palkkausjärjestelmän tarkastelu.
Ura-alueiden selkiyttäminen ja urapolkuvaihtoehtojen kuvaaminen.	Ura-alueiden selkiyttäminen ja urapolkuvaihtoehtojen kuvaaminen.

Suunnittelukauden määrärahat

Valtioneuvosto päätti 5.10.2011 hallinnonaloja koskevista valtiontalouden menokehyksistä vuosille 2012 – 2015. Ministeriö on sisällyttänyt toiminta- ja taloussuunnitelmansa 2013 – 2016 perussuunnitelmatasoon valtioneuvoston päätöksen mukaisen menokehyspäätöksen sekä hallituksen vuoden 2012 talousarvioesityksen. Liitteessä 1 on esitetty momenttikohtaiset määrärahatarpeet suunnittelukaudella. Perussuunnitelmasta poikkeava määrärahatarve on ministeriön tehtävien pohjalta arvioitu ja erikseen perusteltu tässä luvussa.

Määrärahatarve suunnittelukaudella on seuraava:

	2013	2014	2015	2016
Perussuunnitelma	1 286 263 000	1 285 049 000	1 300 931 000	1 301 175 000
Suunnittelukauden määrärahatarve	1 293 847 000	1 295 966 000	1 310 072 000	1 353 617 000

Määrärahatarpeen ja perussuunnitelman ero	7 584 000	10 917 000	9 141 000	52 442 000
--	------------------	-------------------	------------------	-------------------

Ministeriön suunnittelukauden määrärahatarpeissa korostuu Suomen turvallisuusneuvostokampanja ja mahdollinen jäsenyys turvallisuusneuvostossa, tietoturvallisuuden kehittäminen sekä lähialueyhteistyön uudistaminen ja kehitysyhteistyömäärärahojen kasvu kehyskauden lopussa.

Ulkoasiainhallinnon toimintameno määrärahat (24.01.01)

Toimintamenojen perussuunnitelmatasona ulkoministeriö pitää toiminta- ja taloussuunnitelmassa hallituksen kehyspäättöstä 5.10.2010 ja vuoden 2012 talousarvioesitystä täydennyksineen. Suunnittelukauden nettomäärärahat näin mitoitettuna ovat noin 198 milj. euroa vuosittain.

Toimintamenojen perussuunnitelmataso on vuosina 2013 – 2016:

24.01.01	2013	2014	2015	2016
VN:n kehyspäättös 5.10.2011	190 649 000	190 242 000	190 001 000	190 001 000
+ kehitysyhteistyöhallinnon vahvistaminen (TAE 2012)	3 600 000	3 600 000	3 600 000	3 600 000
+ palkkausten tarkistukset (VES/TES)	3 790 000	4 207 000	4 207 000	4 207 000
- siirto mom. 28.30.03	-12 000	- 12 000	- 12 000	- 12 000
VRK/tietoluovutukset				
- hallinnon tilatehokkuus (HO)			- 40 000	- 40 000
Peruslaskelma yhteensä	198 027 000	198 037 000	197 756 000	197 756 000

Euron kurssin mahdollisesti heikentyessä nykyisestä tasostaan ministeriön toimintameno määrärahakehystä tulee voida tarkistaa ylöspäin vuoden 2013 talousarvioehdotuksen laadinnan yhteydessä.

Kiinteistömenot

Hallinnonalan luonteesta johtuen sitovaa arviota toimitilakustannuksista on vaikea tehdä.

Hallinnonalan toimitilakustannusten kehitys vuodesta 2009 alkaen tarkasteltuna on nykyisten arvioiden pohjalta seuraavanlainen:

1 000 €/v	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Toimitilakustannukset	25 677	26 748	27 748	28 858	30 013	31 214	32 463
Investoinnit	5 000	5 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000

Tulevien vuosien kehitys on arvioitu 4 % kasvun mukaisesti perustuen vuosien 2009 – 2011 menojen kasvuun. Toimitilojen määrät (kpl ja m²) ovat näinä vuosina olleet kutakuinkin samat. Kiinteistöjen hoito- ja ylläpitomenot kasvavat vuodessa noin 6 – 10 % mm. energian ja lämmityksen/jäähdytyksen hinnan jatkuvan nousun johdosta.

Ulkoministeriö on aloittanut ulkomaanedustuksensa toimitiloja koskevan kartoituksen, jossa käydään läpi toimitilojen tarkoituksenmukaisuus kussakin asemamaassa, mahdollisuudet pohjoismaiseen yhteistyöhön sekä tila- ja kustannussäästöihin. Lähtökohteisesti hallinnonalan toimitilakustannuksissa saadaan säästöjä ainoastaan tiloista luopumisen kautta, ts. tiloja niin koollisesti kuin määrällisestikin vähentämällä. Pohjoismaisen yhteistyön mahdollisuudet selvitetään vuoden 2012 aikana, tavoitteena siirtyä yhteispohjoismaisiin ratkaisuihin silloin kun se on toiminnallisesti tarkoituksenmukaista ja kustannustehokasta.

Kehittämisehdotukset

24.01.01	2013	2014	2015	2016
Peruslaskelma	198 027 000	198 037 000	197 756 000	197 756 000
Tietoturvallisuuden kehittäminen	7 584 000	10 917 000	9 141 000	7 264 000
Kehysehdotus yhteensä	205 611 000	208 954 000	206 897 000	205 020 000

Tietoturvallisuuden kehittäminen

Ulkoasiainministeriö kehittää salaviestitysratkaisujansa vastaamaan nykyaikaisia viestitystarpeita. Kehityssuunnitelmassa huomioidaan uudet kansalliset ja kansainväliset velvoitteet, joista keskeisimpiä ovat Valtioneuvoston asetus tietoturvallisuudesta valtiohallinnossa (1.7.2010/681), sekä EU Neuvoston turvallisuussääntö (13885/1/09 REV 1, 27.11.2009) ja uudet tulevat säädökset tietojärjestelmien turvallisuuden tarkastamisesta (HE 45/2011).

Vuonna 2012 tavoitellaan EU Confidential –tason saavuttamista UM:n keskeisissä viestitystoiminnoissa. Toimintaa kehitetään siten, että EU Secret –taso saavutetaan vuoden 2014 loppuun mennessä. Kehitystoimenpiteet koskevat ministeriötä, ulkomaanedustustoja ja ministeriön keskeisiä sidosryhmiä.

Keskeiset toimenpiteet käsittävät siirtymisen siilomaisista työskentelytavoista Salve -järjestelmän vaiheittaisen käyttöönottoon vuosina 2012 - 2014, käyttöönoton laajentamisen 2015 – 2016, toimitilojen turvallisuuden kehittämisen 2012 - 2016, sekä tehtyjen toimenpiteiden hyväksyttämisen toimivaltaisilla viranomaisilla.

Ulkoasiainministeriö on riippuvainen muiden hallinnonalojen tuesta (mm. tarkastustoiminta), joten osa esitettävistä määrärahoista siirretään muille hallinnonaloille hankkeen edetessä.

Toiminnot kehitetään palvelemaan koko valtiohallintoa, ja suunnitellaan siirrettäväksi osaksi hallinnon turvallisuusverkkokokonaisuutta (TUVE).

Edellä esitetyn kehittämisehdotuksen perusteella ministeriön kehyysehdotus on 205,611 miljoonaa euroa vuonna 2013, 208,954 miljoonaa euroa vuonna 2014, 206,897 miljoonaa euroa vuonna 2015 ja 205,020 miljoonaa euroa vuonna 2015.

Siirtyvä määräraha ja toiminnan tulot

Vuodelta 2011 ministeriö arvioi vuodelle 2012 siirtyvän 36,8 milj. euroa. Suunnittelu-kauden loppua kohden siirtyvän määrärahan arvioidaan vähentyvän merkittävästi. Toimintamenojen (24.01.01), siirtyneen määrärahan, käytettävissä olevan määrärahan ja seuraavalle vuodelle siirtyvän määrärahan määrä on esitetty alla olevassa taulukossa ministeriön kehusehdotuksen mukaisina. Taulukosta ilmenee määrärahan käyttö vuosina 2007 – 2010, arvio vuosien 2011 ja 2012 määrärahan käytöstä sekä arvio vuosien 2013 – 2016 määrärahatarpeesta.

milj. euroa	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2015
240101	188,6	196,3	204,3	204,9	202,0	200,1	205,6	209,0	206,9	205,0
siirtynyt	11,6	20,1	29,6	31,3	33,6	36,8	27,0	14,4	6,5	2,4
käytettävissä	200,2	216,4	233,9	236,2	235,5	236,9	232,6	223,4	213,4	207,4
siirto seur. vuodelle	20,1	29,6	31,3	33,6	36,8	27,0	14,4	6,5	2,4	1,2
käyttö	180,1	186,8	202,6	202,6	198,7	209,9	218,2	216,9	211,0	206,2

Toimintaménomäärärahaan nettoutetut tulot vuosina 2007 – 2016 (milj. euroa):

milj. euroa	2007	2008	2009	2010	2011*	2012**	2013	2014	2015	2016
240101	31,6	34,5	33,3	41,2	49,2	55,0	58,0	61,0	64,0	67,0

*ennuste **arvio

Maksullisen toiminnan tulojen kasvu Venäjän alueella on kääntynyt voimakkaaseen nousuun vuoden 2009 notkahduksen jälkeen ja viisumikäsittelymaksujen voidaan arvioida kasvavan läpi koko kehyskauden. Vuodesta 2012 alkaen myös ulkoministeriön oleskeluluvista saatavat tuotot kasvavat asettuen vuonna 2013 noin 2,0 milj. euron vuotuiselle tasolle.

Tässä toiminta- ja taloussuunnitelmassa ja kehusehdotuksessa on lähdetty vuoden 2011 tuloennusteen noin 49,2 milj. euron tulotasosta ja vuoden 2012 tarkistetusta tuloarviosta 55,0 milj. euroa siten, että tulot kasvavat maltillisesti vuodesta 2013 eteenpäin 3,0 milj. eurolla vuosittain.

Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (24.10.20)

Sotilaalliseen kriisinhallintaan kohdistettavien määrärahojen mitoituksen ja suunnittelun perustana on valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon sekä hallituksen ulko- ja turvallisuuspoliittisen valiokunnan linjaukset.

Menojen perussuunnitelmataso on vuosina 2013 – 2016:

24.10.20	2013	2014	2015	2016
VN:n kehyspäätös 5.10.2011	62 802 000	61 302 000	56 302 000	56 302 000

Sotilaallisen kriisinhallinnan menot on mitoitettu sotilaallisen kriisinhallinnan joukkojen vahvuuksien ja henkilöstön tehtävävaatimusten mukaisesti, ottaen huomioon ne kriisinhallintaoperaatiot sekä nopean toiminnan joukot, joihin Suomi mahdollisesti osallistuu suunnittelukauden aikana. Suunnitteluperusteet tarkentuvat poliittisten päätösten tarkentuessa sekä kansainvälisten neuvottelujen edetessä (erityisesti Afganistan

ja Libanon). Alla olevassa taulukossa esitetään ulkoministeriön ja puolustusministeriön yhteinen operaatiokohtainen erittely perussuunnitelmatasoon laskettuna.

	2013	2014	2015	2016
Momentti 24.10.20 yhteensä	62 802 000	61 302 000	56 302 000	56 302 000
01. EU:n taistelujoukkojen koulutus- ja valmiusmenot (200 hlöä)	4 920 000	2 723 000		
03. Suomen Liberian kriisinhallintaoperaation menot (UNMIL-operaatio) (2 hlöä)	239 000	239 000	239 000	239 000
04. Kosovon kriisinhallintaoperaation menot (KFOR-operaatio) (50 hlöä)	4 534 000	4 534 000	4 534 000	4 534 000
05. Yhteiset menot	4 840 000	4 840 000	4 840 000	4 840 000
06. Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintaoperaation menot (EUFOR-ALTHEA-operaatio) (10 hlöä)	1 039 000	1 039 000	1 039 000	1 039 000
08. SKJA:n menot (ISAF-operaatio), Afganistan (145 hlöä)	15 647 000	15 647 000	15 647 000	15 647 000
10. Atalanta-operaation menot (10 hlöä)	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000
14. Libanonin kriisinhallintaoperaation menot (300 - 350 hlöä)	14 379 000	23 589 000	18 528 000	14 379 000
09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	15 849 000	7 336 000	10 120 000	14 269 000

Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (24.10.21)

Siviilikriisinhallintaan kohdistettavien määrärahojen mitoituksen ja suunnittelun perustana on valtioneuvoston elokuussa 2008 hyväksymä Suomen kansallinen siviilikriisinhallintastrategia sekä turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon linjaukset.

Menojen perussuunnitelmataso on vuosina 2013 – 2016:

24.10.21	2013	2014	2015	2016
VN:n kehyspäättös 5.10.2011 + palkkausten tarkistukset (VES/TES)	17 352 000 8 000	17 352 000 9 000	17 352 000 9 000	17 352 000 9 000
Peruslaskelma yhteensä	17 360 000	17 361 000	17 361 000	17 361 000

Suomi osallistuu kansainväliseen siviilikriisinhallintaan päämääränään edistää kohdealueiden kehitystä kohti oikeusvaltioperiaatteiden ja ihmisoikeuksien kunnioitusta, demokratiaa, hyvää hallintoa ja toimivaa kansalaisyhteiskuntaa. Suomen kannalta keskeisin toimija on Euroopan unioni. Siviilikriisinhallinta on tärkeä keino EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan vahvistamisessa, mikä on Suomen EU-politiikan keskeisiä tavoitteita. Siviilikriisinhallinnan lisäämisellä on jäsenmaiden kansalaisten laaja tuki.

Operaatioista on tulossa yhä monialaisempia; usealla operaatioalueella - Kosovo, Afganistan - toimii toisiaan tukien sekä siviili- että sotilaallisen kriisinhallinnan operaatiot. EU:n nopean toiminnan siviilivalmiusryhmät (CRT), konfliktinesto ja konfliktinjälkeinen vakauttaminen ovat keskeinen osa siviilikriisinhallinnan toimikenttää. Samalla oikeusvaltiokehityksen ja siviilihallinnon tukemisen suhteellinen osuus operaatioista kasvaa. Operaatioiden neuvonta- ja koulutustehtävät tulevat korostumaan, mikä johtaa tarpeeseen rekrytoida korkeamman tason asiantuntijoita. Pyrkimyksenä on lisätä

suomalaisten asiantuntijoiden nimittämistä merkittäviin siviilikriisinhallinnan johtotehtäviin.

Toiminnan suunnittelua vaikeuttaa kriisinhallinnan luonteeseen liittyvä ennakoimattomuus. On nähtävissä, että siviilikriisinhallintaoperaatioiden ja tarvittavien asiantuntijoiden määrä sekä tehtävien haasteellisuus kasvavat. Suunnittelukaudella voidaankin aloittaa lyhyellä varoitusaajalla suuria operaatioita. Määräraha on mitoitettu niin, että vuositasolla siviilikriisinhallintaan voitaisiin osallistua noin 140 asiantuntijan panoksella, lisäksi ETYJ- ja EU-vaalitarkkailijoita lähetetään 100 - 150. Määrärahasta 400 000 euroa on osoitettu rauhanvälittämistoiminnan ja siihen liittyvän kapasiteetin vahvistamiseen.

Lähialueyhteistyö (24.20.66)

Menojen perussuunnitelmataso on vuosina 2013 – 2016:

24.20.66	2013	2014	2015	2016
VN:n kehyspäätös 5.10.2011	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000

Hallitusohjelman mukaisesti lähialueyhteistyön keskeisiä tavoitteita ovat ydinturvallisuus, ympäristön tilan parantaminen ja tartuntatautien ehkäiseminen. Vuoden 1992 valtiosopimukseen perustuva lähialueyhteistyö päättyy 2012. Kehyskaudella siirytään enenevässä määrin monenkeskiseen alueelliseen yhteistyöhön (Pohjoisen ulottuvuuden kumppanuudet sekä Itämeri-, Barents- ja arktinen yhteistyö) sekä hallituksen Venäjä-toimintaohjelman tavoitteiden tukemiseen. Suomen rahoituksella voidaan edistää muun kansainvälisen rahoituksen ohjautumista Suomen kannalta tärkeisiin monenvälisiin hankkeisiin lähialueillamme.

Lisääntyvä alueellinen yhteistyö arktisella ja Itämeren alueella, ml. Suomen puheenjohtajuudet Itämeren alueen neuvostossa (heinäkuu 2013 – kesäkuu 2014) ja Barentsin euroarktisessa neuvostossa (2013 - 2015), sekä hallituksen Venäjä-toimintaohjelman päivittäminen tuovat Suomelle rahoituspaineita kehyskaudella.

Suomen ja Venäjän väliseen säteily- ja ydinturvallisuusyhteistyöhön osoitettava 1,5 miljoonaa euroa on siirretty sosiaali- ja terveysministeriölle. Lähialueyhteistyön kokonaistaso vuonna 2012 on 7,5 milj. euroa ja vuodesta 2013 eteenpäin 4,5 milj. euroa.

Vuodelle 2012 arvioidaan siirtyvän määrärahoja yhteensä 10,9 milj. euroa.

Varsinainen kehitysyhteistyö (24.30.66)

Kehitysyhteistyömäärärahojen perussuunnitelmataso on vuosina 2013 – 2016:

24.30.66	2013	2014	2015	2016
VN:n kehyspäättös 5.10.2011 - siirto mom. 24.01.01 (TAE 2012)	878 936 000	930 428 000	979 078 000	979 079 000
	-3 600 000	-3 600 000	-3 600 000	-3 600 000
Peruslaskelma yhteensä	879 384 000	879 384 000	900 222 000	900 222 000
<i>Valtuus</i>	<i>777 109 000</i>	<i>571 051 000</i>	<i>459 100 000</i>	<i>459 100 000</i>

Kehittämisehdotukset

24.30.66	2013	2014	2015	2016
Kehysehdotus + määrärahojen kasvun varmistaminen (0,7 % - tavoite)	879 384 000	879 384 000	900 222 000	900 222 000 45 178 000
Kehysehdotus yhteensä	879 384 000	879 384 000	900 222 000	945 400 000

<i>Valtuus</i>	2013	2014	2015	2016
Kehysehdotus	879 384 000	879 384 000	900 222 000	900 222 000
- sidottu valtuuksilla ml. nyt esitetyt valtuudet	688 890 000	641 556 000	589 870 000	594 588 000
Kehyskauden valtuussuun- nitelma	598 385 000	502 289 000	527 992 000	543 300 000
<i>Valtuusehdotus</i>	<i>598 385 000</i>	<i>502 289 000</i>	<i>527 992 000</i>	<i>543 300 000</i>

Hallitusohjelman mukaisesti tavoitteena on 0,7 %:n BKTL-osuus vuoteen 2015 mennessä. Hallituskauden puolivälissä päästöoikeuksien huutokaupasta saatuja tuloja ohjataan hallitusohjelman mukaisesti ilmastorahoitukseen ja kehitysyhteistyöhön tämän tavoitteen saavuttamiseksi varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahojen jäädyttämisestä huolimatta. Päästöoikeuksien huutokaupoista valtiolle kertyneitä tuloja saa kehysten estämättä käyttää kertaluonteisiin ilmastotoimien ja kehitysyhteistyön menoihin.

Vuonna 2012 kehitysyhteistyömäärärahojen tason arvioidaan nousevan 0,56 prosenttiin BKTL:sta. Tässä toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitettyjen kehysten pohjana on 0,54 % BKTL-osuus vuonna 2013, 0,52 % vuonna 2014, 0,51 % vuonna 2015 ja noin 0,52 % BKTL-osuus vuonna 2016. Jotta kehitysyhteistyömäärärahat säilyisivät tasaisen kasvun tasolla, tulisi tällöin päästökaupasta saada tuloja 189,6 milj. euroa vuonna 2013, 315,8 milj. euroa vuonna 2014, 423,9 milj. euroa vuonna 2014 ja 432,4 milj. euroa vuonna 2016. Näin saavutettaisiin 0,7 % taso vuosina 2015 ja 2016.

Valtuuksien käytöllä parannetaan rahoituksen ennakoitavuutta, mikä on linjassa kansainvälisten sitoumusten kanssa. Valtuuksista aiheutuvat menot ajoittuvat usealle vuodelle, esim. kansainvälisten rahoituslaitosten kohdalla 6 - 8 vuodelle. Maa- ja aluekohtaisessa kehitysyhteistyössä sykli on lyhyempi, ja valtuuksia haetaan suhteellisen tasaisesti joka vuosi. Valtuudet ovat maa- ja aluekohtaisessa yhteistyössä välttämätön edellytys keskipitkän aikavälin (4 - 5 vuotta) sitoumusten tekemiselle.

Hallitusohjelman määrällisiin ja laadullisiin vaatimuksiin vastaaminen edellyttää hallinnon vahvistamista. Kehitysyhteistyöhallinnon vahvistamiseen tulee jatkossakin varmistaa riittävät määrärahat, jotta toiminnan laatu ja tuloksellisuus sekä riskien hallinta voidaan varmistaa. Tässä kehusehdotuksessa tähän tarkoitukseen ohjataan vuosittain 3,6 milj. euroa vuoden 2012 talousarvioesityksen mukaisesti. Vuosittaisten talousarvioesitysten yhteydessä arvioidaan myös kehitysyhteistyöhallinnon vahvistamisen jatkotarpeet.

Vuodelle 2012 määrärahoja arvioidaan siirtyvän 275,0 milj. euroa.

Edellä esitetyn kehittämisehdotuksen perusteella ministeriön kehusehdotus on 879,384 miljoonaa euroa vuonna 2013, 879,384 miljoonaa euroa vuonna 2014, 900,222 miljoonaa euroa vuonna 2015 ja 945,400 miljoonaa euroa vuonna 2016.

Eräät valtionavut (24.90.50)

Momentin 24.90.50 Eräät valtionavut perussuunnitelmatasona ulkoministeriö pitää toiminta- ja taloussuunnitelmassaan hallituksen kehyspäätöstä 5.10.2011 sekä vuoden 2012 talousarviota eduskunnan lisäksi.

Menojen perussuunnitelmataso on vuosina 2013 – 2016:

24.90.50	2013	2014	2015	2016
VN:n kehyspäätös 5.10.2011 + Kuurojen maailmanliitto (TA 2012)	1 693 000	1 596 000	1 500 000	1 500 000
	50 000	50 000	50 000	50 000
Peruslaskelma yhteensä	1 743 000	1 646 000	1 550 000	1 550 000

Eduskunta on vuoden 2010 talousarviosta lähtien osoittanut talousarviokäsittelyisään ulkoministeriölle 50 000 euron määrärahan Kuurojen maailmanliiton avustamiseen. Ulkoministeriö on sisällyttänyt ko. avustuksen nyt momentin peruslaskelmaan, mutta esittää edelleen että avustus kuuluisi luontevimmin jonkin muun pääluokan kuin ulkoministeriön alaisuuteen.

Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (24.90.66)

Momentin 24.90.66 Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet perussuunnitelmatasona ulkoministeriö pitää toiminta- ja taloussuunnitelmassaan hallituksen kehyspäätöstä 5.10.2011.

Menojen perussuunnitelmataso on vuosina 2013 – 2016:

24.90.66	2013	2014	2015	2016
VN:n kehyspäättös 5.10.2011	83 957 000	84 370 000	84 585 000	84 585 000
+ Suomen maksuosuus YK:n talousarvioon	1 608 000	1 608 000	1 608 000	1 608 000
+ Suomen maksuosuus YK:n sotarikostuomioistuimelle	149 000	149 000	149 000	149 000
+ Suomen maksuosuus Pohjoismaisen ministerineuvoston talousarvioon	1 036 000	1 036 000	1 036 000	1 036 000
+ OECD:n jäsenmaksu				176 000
+ WTO:n jäsenmaksu	50 000	50 000	50 000	50 000
+ valuuttakurssivaihtelut (tapio)	3 251 000	3 030 000	3 055 000	3 123 000
Peruslaskelma yhteensä	90 051 000	90 243 000	90 483 000	90 727 000

Määrärahatarpeeseen vaikuttavat Suomen maksuosuuksien nousu YK:n talousarvioon ja sotarikostuomioistuimelle sekä Pohjoismaisen ministerineuvoston talousarvioon. Lisäksi OECD:n ja WTO:n jäsenmaksut nousevat edelleen edelliseen kehyspäättökseen verrattuna.

Kurssimuutokset vaikuttavat huomattavasti momentin määrärahatarpeeseen, sillä maksujen kokonaissummasta noin 40 % on dollaripohjaisia. Edelliseen kehyspäättökseen verrattuna kurssitappiot ovat noin 3,0 milj. euroa vuosittain.

Vuodelle 2012 määrärahoja arvioidaan siirtyvän 31,1 milj. euroa.

Kansainvälisen ilmastoyhteistyön menot (24.90.67)

Momentin 24.90.67 Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot perussuunnitelmatasona ulkoministeriö pitää toiminta- ja taloussuunnitelmassa hallituksen kehyspäättöstä 5.10.2011.

Menojen perussuunnitelmataso on vuosina 2013 – 2015:

24.90.67	2013	2014	2015	2016
VN:n kehyspäättös 5.10.2011	500 000	500 000	500 000	500 000
<i>Valtuus</i>	<i>500 000</i>			

Vuodelle 2012 määrärahoja arvioidaan siirtyvän 1,0 milj. euroa.

- LIITTEET:
1. Ulkoasiainhallinnon suunnittelukauden 2013 - 2016 määrärahatarve
  2. Ulkoasiainhallinnon tietojärjestelmä- ja perustietotekniikka- ja tietotekniset infrastruktuurihankkeet
  3. Ulkoasiainhallinnon investointihankkeet